

Wat doe je met twintig miljoen?

p. 4

Begeleiding van risikostudenten

p. 6

**Turning Points:
Met de paal in de broek**

p. 11

KOTKIT-PROJEKT VAN VVS BOEKT ZWAAR VERLIES

Ondoorzichtigheid troef in Vlaamse studentenkoepel

Misschien heb je bij je inschrijving aan de universiteit of hogeschool een kotkit gekregen. Misschien ook niet, want een en ander is serieus misgelopen. In die mate zelfs dat de KU Leuven volgend jaar wellicht zelf de boel zal organiseren in plaats van de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS). Zij deden dit voor het eerst en houden er een financiële kater van over. Bovendien mopperen velen over het gebrek aan doorzichtigheid en democratische controle op het gebeuren.

De kotkit bestaat nog niet zo lang. Vroeger was er enkel het 'student welcome pack', een zakje vol gadgets en reclame van bedrijven, dat in het begin van het jaar uitgedeeld werd aan studenten. Omdat men zich stoorde aan het louter commerciële karakter van dit pakket organiseerde de Raad voor Studentenvoorzieningen van de KU Leuven de kotkit in het academiejaar 1998-1999. Het jaar daarop nam de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) het initiatief over. Zo werd het een kotkit voor én door studenten, en kwam er eindelijk een koninkrijk in de kotkit. Inhoud werd belangrijker dan winst.

CHAOS

De bedoeling van VVS dit jaar was het Leuvense initiatief 'Vlaanderenwijd' door te trekken, niet alleen voor eerstejaars maar voor alle studenten. De kotkit was opnieuw driedelig opgevat: onderwijs- en studentgelinkte brochures, informatie over goede doelen en engagement en ten slotte samples en reclame van bedrijven om het pakket een zeker 'fungehalte' mee te geven. Men vond echter slechts drie sponsors. Vele bedrijven zouden immers veeleer inspelen op niches dan op gans Vlaanderen. Bovendien liggen de sponsoringbudgetten in het voorjaar, toen men op zoek ging naar adverteerders, al vast en is er vaak onvoldoende speling om honderd en tienduizend zakjes te vullen.

Uiteindelijk zijn er minder dan veertigduizend kotkits verdeeld, bijna uitsluitend in Leuven. Meer heeft men niet kunnen doen omdat elk bijkomend zakje meer verlies betekende. Toch zijn er ook in Leuven klachten. Karel D'Huyvetters van de dienst Studentenadministratie spreekt van "totale onze-

kerheid en chaos" omdat de leveringen niet vlot verliepen en men tot het laatste moment niet wist wat er in de kotkit ging zitten. Peter Poelman, die sinds december fulltime is aangenomen voor het project, repliceert dat de universiteit zelf slecht georganiseerd was en zeer onhandig communiceerde. Wat er ook van zij, het gevolg is hoogstwaarschijnlijk dat de dienst Studentenadministratie volgend jaar zelf zal instaan voor de verspreiding van haar brochures aan de studenten.

lijkt dat de dienst Studentenadministratie volgend jaar zelf zal instaan voor de verspreiding van haar brochures aan de studenten.

Voor VVS zelf heeft een en ander zware gevolgen. De studentenbeweging is de 2,6 miljoen frank, die ze had geïnvesteerd in het kotkit-project, bijna volledig kwijt. Nochtans rekende men op een kleine winst, zoals bij Loko het vorige jaar, of toch minstens een break-even. Daarbovenop komt dat VVS een aantal andere uitgavenposten had onderbegroot. Op dit moment heeft VVS dus nauwelijks werkingsgelden, waardoor ze haar stafmedewerkers enige tijd niet zal kunnen uitbetalen. Alhoewel even paniek heerste, zal VVS het wel overleven. Ondertussen wordt hard nagedacht over wat er is misgelopen en wat er in de toekomst te vermijden valt.

De grootste vraag is waarom men pas

in juli inzag dat het project verlieslatend zou worden. Heel weinig mensen lijken op de hoogte te zijn van het kotkit-begeuren. Dat heeft drie redenen. Ten eerste is de structuur van VVS dermate ingewikkeld dat bijna niemand eraan uit kan wie precies controle uitoefent op wie. Een poging tot uitleg. De vzw Alumni en de vzw Continuïteit

anderzijds. Zo zit Poelman zelf in elk van deze drie organen. Deze overlap is niet echt bedoeld: op de algemene vergadering (AV) waren gewoon heel weinig mensen geïnteresseerd om in die organen te zetelen. VVS kampt nog steeds met bloedarmoede, wat er nu wellicht toe leidt dat diegenen die zich wel hebben geëngageerd in verhouding te veel kritiek over zich heen krijgen.

KOMMUNICEREN

Ten slotte ervaart men bij VVS een een zekere vorm van geheimdoenerij. Veto kreeg niet via de gebruikelijke methode de namen van de beheerders van de verschillende vzw's, terwijl dit nochtans openbare informatie is. De staf van VVS zei dat ze die niet kende en de verslagen van de vzw Continuïteit niet in haar bezit had, als die al überhaupt bestaan. Oud-voorzitter Rob Tilmans — één van de weinigen die goed op de hoogte is — weigerde de namen mee te delen. Bovendien werd niet alle informatie doorgegeven naar de AV. Didier De Coster, beheerslid van de nv: "Er was een misverstand. De mensen die tegelijk in VVS zaten en in het kotkit-project dienden te communiceren met de

rest van VVS. Maar gezien de schrik voor de concurrentie, de Guido-gids, waren ze zo voorzichtig dat ze bepaalde informatie niet doorgaven waarvan wij dachten dat ze dat wel zouden doen."

"Er schortte wat aan de informatieverspreiding," zo stelt Stephan Neetens, voorzitter van de Universiteitcentrale van VVS, "VVS had nauwkeuriger moeten toezien op de manier waarop de vzw Continuïteit aan het kotkit-project heeft gewerkt. Ik hoop dat die controle in de toekomst professioneler wordt uitgebouwd." Misschien kan de huidige crisis tot herbronning leiden. Een vereenvoudiging van de structuur is wenselijk maar misschien nog meer het inbouwen van de reflex om te communiceren met de lokale studentenkoepels.

Margo Foubert

(foto Stijn Gevaert)

Elk zichzelf respecterend blad heeft het er al over gehad. Wij hebben dus de koe bij de hoorns gevat en een katern geschreven rond de terroristische aanslagen in de Verenigde Staten en de gevolgen daarvan. Onder het motto als je iets doet, moet je het goed doen deden we dan maar meteen een dubbelinterview met de proffen Kerremans en Vermeulen (p. 8-9).

opgericht door VVS, zouden een Naamloze Vennootschap (nv) oprichten. Uiteindelijk is dat niet doorgegaan wegens niet haalbaar. Toen de nv echter nog in oprichting was, nam ze Peter Poelman's eenmansbedrijf aan om de kotkit te organiseren. In essentie komt het erop neer dat de vzw's Alumni en Continuïteit als aandeelhouders de nv op haar werkzaamheden dient te controleren, maar zelfs huidige VVS-voorzitter Veronique Volders bleek daarvan niet op de hoogte. De mensen van VVS die in de vzw Continuïteit zitten, dienden dan de Raad van Beheer en de Algemene Vergadering — met vertegenwoordigers van de verschillende studentenkoepels — van VVS te brieven.

Een tweede reden voor het gebrek aan controle is dat er een zeer grote overlap bestaat tussen de beheerders van de vzw's Alumni en Continuïteit enerzijds en de nv

Stop de oorlog!

Nog geen maand nadat er meer dan vijfduizend onschuldige mensen omkwamen tijdens de terroristische aanslagen tegen het World Trade Center in New York, dreigen er opnieuw vele onschuldige burgerslachtoffers te vallen onder de bommenkampagne van de Verenigde Staten (VS) en haar bondgenoten tegen Afghanistan.

Studenten moeten zich verzetten tegen deze oorlog. Waarom? Ten eerste omdat deze oorlog opnieuw het leven aan duizenden onschuldige mensen zal kosten. Ten tweede omdat dit bommengeweld heel de regio, en misschien wel de hele wereld in een spiraal van geweld terecht dreigt te brengen. Ten derde is het grotesk dat de VS nu voor de zoveelste keer op rij aan het vechten zijn tegen een vijand die ze een tijd geleden zelf mee in het zadel heeft geduwd omdat het haar toen goed uitkwam. Ten vierde omdat de zogenaamde coalitie tegen de terreur bevolkt wordt door regimes die de zwaarste misdaden tegen de menselijkheid op hun geweten hebben. Zo trad Turkije onlangs toe, een regime dat de dood van duizenden Koerden op haar geweten heeft. Poetin wordt verantwoordelijk geacht voor de dood van honderdduizend Tsjetsjeenen. Ten vijfde omdat deze oorlog helemaal geen efficiënt middel is om terroristische moordenaars uit te schakelen. Ten zevende (sic!) omdat de imperialistische landen van de situatie misbruik maken om opnieuw hun heerschappij in de olierijke regio van Afghanistan te vestigen, waarmee ze opnieuw een tijdbom leggen onder de regio.

Is het de VS te doen om de westerse waarden, de democratie, de mensenrechten? Hoe verklaar je dan dat ook een land als

Saoedi-Arabië, een fundamentalistisch gruwelregime, deel uitmaakt van het anti-terroristisch bondgenootschap? De VS steunde indertijd het fundamentalistische Hamas, om de Palestijnse PLO te verzwakken. De Taliban werden grootgemaakt door de VS, in hun poging om het sovjet-gezinde regime van Afghanistan te verzwakken.

Wie de recente geschiedenis even onder de loep neemt, merkt dat de buitenlandse politiek van de VS en de andere imperialistische grootmachten steeds gericht is geweest op het verdedigen van de eigen materiële belangen. Daarvoor is men steeds over lijken gegaan. Vriend was wie die belangen mee wilde verdedigen, vijand wie die belangen onder de voeten liep. Democratie heeft er niets mee te maken. Wat we vandaag meemaken is de uitbarsting van een konflikt dat hiervan volledig het gevolg. De globalisering zorgt voor steeds grotere ongelijkheden in de wereld. De uitzichtloze toestanden drijven mensen in de armen van de fundamentalistische predikers, die vaak opgezet of gefinancierd werden door de VS. Een nieuwe versie van Frankenstein.

Wat dan wel te doen? Wil men de georganiseerde misdaad aanpakken, moet men op zijn minst zicht krijgen op de wereldwijde geldstromen. Het in kaart brengen van al die sommen, zonder dewelke grootschalige misdaad onmogelijk zou zijn, is echter onbegonnen werk zolang het bankgeheim en de fiscale paradijzen niet ontmanteld worden. Maar dat zijn dan weer heilige huisjes binnen het kapitalisme.

Als de grondoorzaken van het probleem niet aangepakt worden, zoals de toenemende polarisering tussen rijk en arm, het oprukken van ziektes en honger in grote delen van de wereld, dan doodt men morgen Osama Bin Laden en staat er overmorgen reeds een

nieuwe klaar. Het antwoord van progressieve en linkse studenten kan vandaag enkel maar liggen in de opbouw van een tegenbeweging van onderuit. Er moet aansluiting gezocht worden bij de wereldwijde antiglobaliseringsbeweging, die naar aanleiding van de komende WTO-top in Qatar, steeds meer contacten in de Arabische wereld begint te krijgen. Op die wijze kan er wereldwijd gebouwd worden aan een beweging die een progressief antwoord formuleert op de groeiende problemen van deze wereldmaatschappij.

Dat massamoordenaars opgespoord moeten worden is nogal wieses. Maar dat een coalitie van landen, waarvan vele zelf

een indrukwekkend palmares hebben van misdaden tegen de menselijkheid, deze situatie gaan misbruiken om een reeds zo zwaar getroffen burgerbevolking de stuipen op het lijf te jagen en militair te treffen, is onaanvaardbaar. Als de werpers van de atoombommen, de behoeders van de staat Israël, de financierders van de contra-guerilla in Latijns-Amerika, de promotors van het embargo tegen Irak en Cuba, de wereld lessen in moraal gaan geven, is verzet het enige mogelijke antwoord.

David Dessers
Socialistische Jonge Wacht (SJW)

Nieuwe lessenreeks: Ontwikkeling en Kulturen

Naast *Lessen voor de Eenentwintigste Eeuw* en *Genderstudies* is de KU Leuven vanaf dit jaar een derde interdisciplinaire lessenreeks rijk. De lessenreeks *Ontwikkeling en Kulturen* belicht een uitgebreid gamma aspecten van ontwikkelingsamenwerking en de kulturele consequenties ervan.

De lessenreeks wil meer zijn dan louter een opsomming van lezingen. Daarom verlopen de lessen volgens een speciaal uitgedacht concept. Elke les snijdt een thema aan en binnen dit thema verdedigen telkens twee sprekers een tegengestelde opvatting. Na afloop modereert Jean-Pierre Rondas (VRT/Klara) een debat.

De lessen vinden plaats tussen 23 oktober 2001 en 26 maart 2001 op dinsdagavond van 19u tot 22u. Studenten die zich inschrijven voor de lessenreeks (als keuzevak of als vrij student) krijgen een ringmap voor alle cursusmateriaal. Het schriftelijk examen valt op de eerste dinsdag na de paasvakantie. Er zullen negen vragen zijn waaruit de studenten er drie moeten kiezen. **Het programma:**

- Dinsdag 23 oktober 2001:* Who on earth cares about water? (Prof. J. Feyen vs. M. Kay)
 - Dinsdag 6 november 2001:* Patenting of pharmaceutical drugs: progress or obstacle for health world-wide? (Dr. P. Stoffels vs. Dr. M. Boelaert)
 - Dinsdag 20 november 2001:* Biotechnologie, biodiversiteit en duurzame ontwikkeling in het Zuiden. (Prof. R. Swennen vs. Ir. E. Boonen)
 - Dinsdag 4 december 2001:* La pensée globale, le développement et l'économie sociale. (Prof. H. Zaoual vs. Prof. R. Renard)
 - Dinsdag 18 december 2001:* How universal are human rights? (Prof. E. Brems vs. Prof. An Na'im)
 - Dinsdag 12 februari 2002:* Energie voor iedereen: technische, economische en ecologische randvoorwaarden. (Prof. R. Belmans vs. Prof. B. Muys)
 - Dinsdag 26 februari 2002:* South-North labour-migration and brain drain to fortress Europe. (Prof. J. Leman)
 - Dinsdag 12 maart 2002:* The digital divide: how to bridge the knowledge gap between North and South. (Prof. G. Van Der Perre)
 - Dinsdag 19 maart 2002:* Globalisering van de economie. (Prof. L. Berlage)
 - Dinsdag 26 maart 2002:* Gewenste en ongewenste effecten van noodhulpoperaties. (Prof. P. Develtere vs. J. Bossuyt)
- Inschrijven kan nog op de eerste les. Voor meer informatie: Cultures and Development Studies, 016/32.60.45 (Prof. R. Devisch, I. Fleisch).

(es)

Volgende week in *Veto*: een interview met Jean-Pierre Rondas

Fietsherstelkursus Velo

Vier dinsdagen spoed-fietsherstelkursus in oktober en november (de Velo-specialisten leren je in twee uur het ABC van de fietsherstellerij). Wanneer?

- 23 oktober: Banden & licht
- 30 oktober: Licht & remmen
- 6 november: Banden & remmen
- 13 november: Allerlei (a volonté)

Telkens van 18u tot 20u in de fietsherstelplaats van Velo (kelders Alma 2, Van Evenstraat 2 A, 3000 Leuven). Inschrijven verplicht via info@velo.be of 016-32.30.18. Inschrijven kan enkel per sessie, ten laatste tot en met donderdag voor de sessie. Groepen van maximum 15 deelnemers. Kostprijs: 100 frank / 2,48 euro per sessie.

(kn)

Jong Agalev Forum!

Vrijdag 16 tot zondag 18 november 2001

PROGRAMMA:

VOORBEREIDING VAN HET EVALUATIECONGRES VAN AGALEV!

Show met Mieke Vogels en Jos Geysels

Workshops

met Fauzaya Talhaoui over georganiseerde misdaad

Eddy Boutmans over globalisering

Vera Dua over afbakening van natuurgebieden

Joos Wauters, Johan Malcorps, sociale partners, X van de staatsveiligheid... en vele anderen!

Jong Agalev Congres: Wat vinden wij van de groene regeringsdeelname?

Domein de Hoge Rielen in Kasterlee

Meer info? www.jong.agalev.be

Inschrijven? Bel 02/2191919 of mail jong.agalev@agalev.be

KRINGLOOPCENTRUM

MEUBELS, KLEDING, FIETSEN, HUISRAAD, ...

VOOR ELKE SMAAK, ELK INTERIEUR

ALLES WAT JE KOT NODIG HEEFT!!!

verhuist SPITkringloopwinkel:

Yzerenmolenstraat 10-12
3001 Heverlee

Huidig adres: Diestsesteenweg 104:
3010 Kessel-Lo
016/26.09.21

Openingsuren: Di-Vrij van 10.00 tot 18.00 u.
Za van 10.00 tot 17.00 u (Ma gesloten)

Opleidingen architectuur en arabistiek zitten in de lift

Tit de voorlopige inschrijvingscijfers voor het academiejaar 2001-2002 blijkt dat de huidige generatie eerstejaars opnieuw kiezen voor de economische relevantie van hun diploma. De eksakte wetenschappen en ingenieursopleidingen stijgen met stip, dit in tegenstelling tot de paramedische wetenschappen waarbij een sterke daling merkbaar is. Bij de humane wetenschappen zijn er zowel stijgers als dalers vast te stellen.

Of Osama bin Laden er iets mee te maken heeft, valt niet op te maken uit de cijfers van de dienst Studentenadministratie, maar zowel de opleiding burgerlijk ingenieur-architect als de opleiding arabistiek en islamkunde — twee domeinen die op een of andere manier in verband te brengen zijn met de meest gezochte man ter wereld — vormen procentueel gezien de toppers van het nieuwe academiejaar. Bij de architecten verdubbelt het aantal eerstejaars net niet: een stijging van 92%. De opleiding arabistiek en islamkunde telt dit jaar de helft meer studenten (+56%). Andere meer 'eksotische' richtingen zoals sinologie, japanologie en Oost-Europese talen en culturen dalen daarentegen met respectievelijk 4%, 19% en 48%.

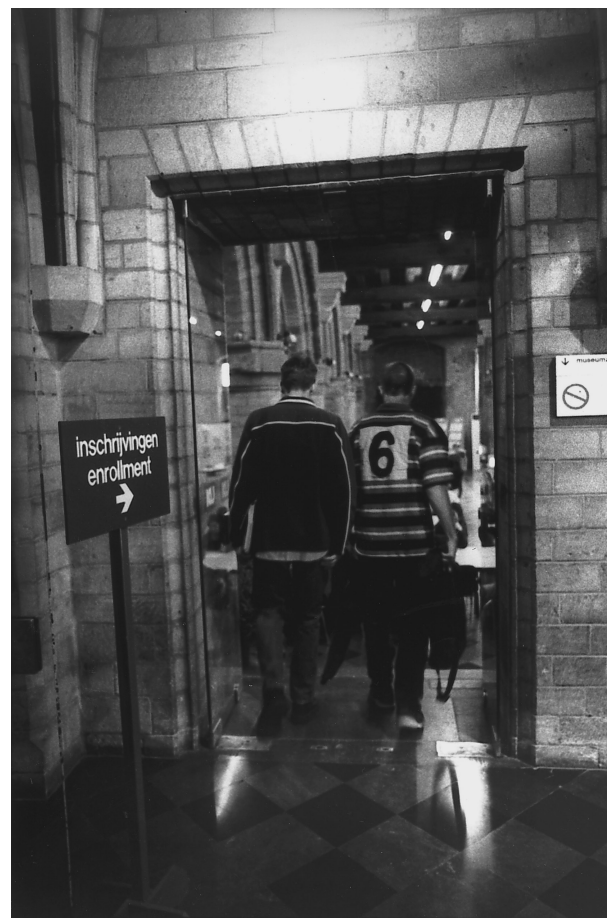
De reden voor de spectaculaire stijging van het aantal studenten dat begint aan de opleiding architectuur dient waarschijnlijk gezocht te worden bij de versoepeling van het toelatingsexamen. Aan dit examen

werd gesleuteld om ook de studenten die in het middelbaar 'maar' zes uur wiskunde gehad hebben een faire kans te geven om toegelaten te worden tot de eerste kandidatuur. Dat verklaart ook de stijging van de eerstejaars bij de burgerlijk ingenieurs (+23%), waar ook een toelatingsexamen van toepassing is. Maar niet alleen versoepelde toelatingsexamens bepalen de instroom van nieuwe studenten. Dat blijkt uit het feit dat niet alleen de 'toegepaste wetenschappen', maar ook de eksakte wetenschappen stijgen over de hele lijn: scheikunde (+23%), biologie (+9%), geologie (+11%), geografie (+4%). Cijfers en formules zijn blijkbaar populair in het nieuwe jaar. Alleen informatika krijgt klappen (-31%).

Vorig academiejaar bleken vele nieuwe studenten te kiezen voor paramedische wetenschappen zoals logopedie-audiologie en kinesiterapie. Deze stijging wordt echter niet voortgezet in de nieuwe inschrijvingstatistiek. Deze opleidingen verliezen respectievelijk 20% en 32% eerstejaars. Ook lichamelijke opvoeding daalt in populariteit (-23%). Niet alleen de paramedische, ook de humane wetenschappen waren vorig jaar in trek. Dat lijkt zich dit academiejaar te stabiliseren. Geen spektakulaire veranderingen in deze regionen — behalve bij de reeds vermelde meer 'eksotische' richtingen. Alleen kunstwetenschappen en archeologie krijgen er een grotere lichte eerstejaars bij (+19%). De economische wetenschappen zijn opnieuw in trek, dit in tegenstelling tot het afgelopen academiejaar. Toegepaste

ekonomie stijgt met 21% en handelsingenieur met 19%.

Uit de cijfers van de nieuwe eerstejaars blijkt dat vrouwelijke studenten nog steeds goed vertegenwoordigd zijn in de 'zachtere' sector. Grote concentraties vrouwen houden zich op in de paramedische sector, de politieke en sociale wetenschappen en bij psychologie en pedagogie. Ook in de rechtsfaculteit volgen meer vrouwen dan mannen de colleges in het eerste jaar. In traditioneel 'mannelijke' bastions zoals burgerlijk ingenieur, informatika en ekonomie blijven de vrouwen ondervertegenwoordigd. Opmerkelijk zijn ook de cijfers van de Vlaamse Interuniversitaire Raad. Daaruit blijkt dat het slaagpercentage voor de academische lerarenopleiding, de aggregatie, slechts 30% bedraagt. Niet eens één op drie studenten die zich inschrijven voor deze opleiding, behaalt het diploma. Bovendien neemt de interesse alleen maar af.

Bert Ingelaere

Wie zelf de inschrijvingscijfers van de KU Leuven wil raadplegen, kan terecht op <http://www.kuleuven.ac.be/studinfo>

CACHE-MISÈRE ROND STUDENTENVOORZIENINGEN

Overheidsfouten maken begroting tot melodrama

Tet begrotingseizoen is weer ingetreden. Op de Raad voor Studentenvoorzieningen (RvS) regent het besparingen. Zo ook voor de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) die van RvS sentjes krijgt. Afgelopen vrijdag werden er op RvS harde noten gekraakt. Bovendien maakten tegenstrijdige berichten van de Vlaamse overheid dit jaar het vallen van de blaadjes nog zwaarder om dragen.

Sociale voorzieningen voor studenten hebben een dubbele opdracht. Enerzijds bijdragen tot de democratisering van het onderwijs, zodat iedereen ongeacht zijn sociale of culturele achtergrond gelijke kansen krijgt om hoger onderwijs te volgen. Anderzijds moeten studentenvoorzieningen ook gunstige randvoorwaarden creëren en studenten begeleiden met problemen die samenhangen met hun verblijf aan de onderwijsinstelling. De Raad voor Studentenvoorzieningen verdeelt een som van bijna 470 miljoen frank over de verschillende eigen diensten en betaalt een aantal sociale organisaties voor studenten.

PINEUT

Het potje van de sociale sector is sinds kort aan het krimpen. Het budget voor de studentenvoorzieningen aan een instelling wordt immers berekend op basis van haar studentenaantallen. Bovendien is aan de KU Leuven een deel van het inschrijvingsgeld per student bestemd voor sociale voorzieningen. Sinds 1986 werden de inschrijvingsgelden aan de Alma Mater gevoelig opgetrokken om de drastische daling van de sociale toelagen in de Sint-Anna-besparingsronde te compenseren. Maar op die manier werd Studentenvoorzieningen dubbel afhankelijk van het aantal ingeschrevenen. En twee keer de pineut bij een slin-

kende studentenpopulatie.

Hoewel de officiële inschrijvingscijfers die de KU Leuven vrijgeeft lichtjes stegen ten opzichte van 1993, daalde volgens de Vlaamse overheid het aantal financierbare studenten. Voor de berekening van de sociale toelagen tellen immers alleen de basisopleidingen mee.

Ook voor de basisfinanciering van universiteiten zijn studentenaantallen de doorslaggevende faktor. Dat systeem leidde tot grote wedijver tussen instellingen en een opbod aan populaire opleidingen. Allesbehalve een optimalisatie van het onderwijslandschap dus. In de strijd om de studentenaantallen werd Gent de belangrijkste uitdager van de Leuvense koppositie. Onze rector bedong daarom een politiek akkoord. Vandaag sirkuleert een voorstel van dekreet dat het financieringsnivo van 2000 wil doortrekken tot in 2004. Tegen dan moet er een nieuw systeem voorliggen dat minder gevoelig is voor fluktuerende studentenaantallen. Maar bij de nakende bevrozing van de gelden blijven sociale voorzieningen jammerlijk buiten beschouwing. Voor een stabielere financiering van studentenvoorzieningen blijft het dus wachten tot ten vroegste 2004.

SLUIKS

Voorlopig blijft het budget voor democratisering dus onstandvastig. Maar ook de berekeningswijze van sociale toelagen lijkt vlottend. Begin augustus ontving rector Oosterlinck de mededeling van het ministerie dat er een verkeerde parameter gebruikt was bij de berekening van de sociale toelagen van het lopende begrotingsjaar. Zonder pardon wordt de 7,7 miljoen nog van de laatste twee schijven voor 2001 afgehouden.

Het is gebruikelijk dat de sociale toelagen herberekend worden. Een van de doorslaggevende factoren is immers het definitieve studentenaantal per 1 februari. Het is niet ondenkbaar dat de fout ten dele ook bij een onzorgvuldigheid van de uni-

versiteit zelf ligt, die in nog geen twee jaar tijd drie directeurs Studentenadministratie zag opstappen. De andere faktor is het overheidscoëfficiënt dat het gemiddelde berekent tussen een coëfficiënt voor personeel en één voor werking. Deze blijft onzeker tot hij na afsluiting van het boekjaar wordt vastgelegd in functie van de financiële ruimte. Terwijl de algemene indeks sinds 1993 met bijna 15 procent steeg, hinkte het overheidscoëfficiënt met een schamele 8,2 procent achterop. Vorig jaar werd er niet geïndexeerd. In deze zowieso zeer personeelsintensieve sociale sector betekenen deze sluiske besparingen meestal dat er gesnoeid wordt in de werking. En dat de toch al ter plaatse trappelende democratisering van het onderwijs stilaan achteruitboert.

In de besijfering van de sociale toelagen zit er nog een andere angel. Als basisbedrag neemt men de toelagen van het oude systeem van net voor 1994. Gent kreeg toen met nog geen 13.000 financierbare inschrijvingen per student 752 frank meer toelage. De Leuvense grote broer kreeg minder omdat ze met meer studenten in haar voorzieningen schaalvoordelen kon laten spelen. Door uit te gaan van dit basisbedrag krijgt acht jaar later de RUG ook in absolute aantallen meer geld dan de KU Leuven, hoewel die nog steeds meer studenten telt.

EKSTRAATJE

Ook bij de berekening van de toelagen voor 2002 sloeg de Vlaamse overheid de bal een viertal keren mis. Op maandag acht oktober werden op nog geen dag tijd vier verschillende bedragen doorgegeven, gaande van 173 miljoen tot 186 miljoen, en naar eigen zeggen te wijten aan het niet goed opkuisen van bestanden. Die Vlaamse sociale toelagen vormen nochtans de grootste brok inkomsten van studentenvoorzieningen. Zonder de juiste cijfers is een betrouwbaar financieel overzicht moeilijk op te maken. De Vlaamse overheid verlangt evenwel tegen november

een kant en klare begroting.

Uiteindelijk werd door de kalkulatiefout de inkomstenprognose voor 2002 bijna zes miljoen rooskleuriger. Maar toch bleef er nog een deficit van meer dan 13 miljoen weg te werken. Voor een ekstraatje van 5 miljoen van de Raad van Beheer van de KU Leuven toont RvS zich bereid om een even groot bedrag uit haar reserves op te diepen. De rest van het tekort wordt proportioneel verdeeld onder de diensten voeding, huisvesting en begeleiding. Op het studentenvoorstel dat een nieuwe logica probeerde toe te passen wou de raad niet ingaan met tijdsgebrek als argument. Elke fundamentele discussie werd doorgeschoven naar een opnieuw op te richten denktank. De groep werd na een gelijkwaardige *business as usual*-begroting vorig jaar in het leven geroepen maar liep op een sisser af.

Ook de via RvS betaalde studentenvoerbeweging deelt in de klappen van de zuinige en slecht rekenende Vlaamse overheid. Loko moet voor het lopende academiejaar nog meer dan 500 000 frank ophoesten. Voor 2002 kwam daar aanvankelijk bijna nog eens evenveel bij. De studenten zetten zich dus aan het siffreren en rekenen en kwamen zelfs met het voorstel om een vrijgestelde af te stoten. Toen de studentenbeweging in de jaren zestig flirtte met het studentensindikalisme ontstond het vrijgestelensysteem naar het voorbeeld van de vakbonden. In vergelijking met andere studentenkoepels die voor hun dossierkennis overgeleverd zijn aan de goodwill van het personeel van de universiteit en haar diensten, konden de Loko-vrijgestelden in het verleden vaak het kwalitatief verschil maken. Ze zorgden voor een minimum aan coördinatie en continuïteit in het vaak tumultueuze studentengebeuren. Gelukkig verminderde de Vlaamse rekenfout voor 2002 ook voor de studentenbeweging terug de druk op de ketel.

Nele Spaas

Kleine stapjes in de goede richting

Vanaf dit jaar is er aan de KU Leuven een semestereksamenstelsel (Semeks) in voege. Een belangrijk gevolg hiervan is dat eerstejaars geen proefexamens meer hebben in januari, maar op dat moment reeds met bindende examens worden geconfronteerd. Daarom besliste de universiteit om, gekoppeld aan de invoering van de Semeks, de studiebegeleiding te hervormen en hiervoor extra financiële middelen vrij te maken.

De overgang van secundair naar universitair onderwijs is voor veel studenten niet evident. Studeren aan de universiteit houdt voor de achttienjarige student een grotere vrijheid en verantwoordelijkheid in. Niet iedereen slaagt er voldoende in met deze vrijheid om te gaan. Veel studenten hebben nood aan verschillende vormen van studiebegeleiding. De monitoraten vullen deze nood voor een groot deel in, maar in de huidige, gewijzigde context blijkt dit niet te volstaan.

Tot vorig jaar waren de januari-examens in de eerste kandidatuur zogenaamd de 'proefexamens'. Een gedeelte van de vakken werd toen bij wijze van test na het eerste semester ondervraagd. De resultaten van deze proefexamens waren dus niet bindend. De student kreeg wel de mogelijkheid om voor zichzelf te evalueren in welke mate hij de leerstof beheerste. Een minder goed resultaat op de proefexamens had dus geen fatale gevolgen. Integendeel, je had de kans om indien nodig je studiemethode bij te sturen, en vaak lukte het dan toch op het einde van het jaar.

De invoering van het semestereksamenstelsel wijzigde deze situatie echter grondig. Eerstejaars zullen vanaf nu al in januari definitieve examens moeten afleggen. Omdat het vrij absurd zou zijn om in november al een reeks proefexamens in te richten, werd dit vaak bejubelde systeem naar de vuilbak verwezen. Dit was voor de studentenbeweging een van de belangrijkste redenen om te protesteren tegen de invoering van de nieuwe jaarindeling.

TUSSENTIJD

Hierdoor ontstond een duidelijk haat in de studiebegeleiding, iets dat ook de KU Leuven gelukkig inzag. Om de studiebegeleiding voor eerste kandidatuurstudenten te versterken, besliste de academische overheid dat iedere opleiding een systeem van 'tussentijdse toetsen' moest ontwikkelen. Een tussentijdse toets is een geheel van vragen die representatief zijn voor het betreffende vak, en een bespreking van mogelijke antwoorden van studenten (feedback). Voor elk opleidingsonderdeel zou zo'n toets moeten bestaan. Aan de hand van de feedback op deze toetsen zou de student zijn kennis van de leerstof en zijn vooruitgang kunnen meten. Het gebruik van computerondersteuning bij het ontwikkelen van dergelijke toetsen wordt aangemoedigd door de academische overheid. De deelname aan de tussentijdse toetsen is niet verplicht voor de studenten. Ook de proefexamens waren niet

verplicht, maar door deze in te richten als *echte* examens, was de motivatie om deel te nemen groter. Vanaf volgend academiejaar zouden er voor ieder vak tussentijdse toetsen moeten bestaan. Gelukkig gaat een groot aantal faculteiten dit jaar al van start met de uitwerking van de tussentijdse toetsen.

Door de aankoop van het toetsplatform QuestionMark/Perception heeft de KU Leuven nu ook een centrale omgeving ter beschikking waarbinnen de tussentijdse toetsen kunnen uitgewerkt worden. Een toetsplatform is een komponent met behulp waarvan op een uniforme manier vragen en testen kunnen ontwikkeld worden die peilen naar zowel kennis als inzicht.

Naast de tussentijdse toetsen zou de studiebegeleiding ook verbeterd moeten worden door de 'didactische teams'. Deze teams, bestaande uit een lid van het Zelfstandig Akademisch Personeel aangevuld met vakassistenten en/of monitoren, zouden per vak of cluster van vakken, de studiebegeleiding moeten uitbouwen. Bij de introductie van Begeleide Zelfstudie, het alge-

man zou komen, bij wie studenten terecht kunnen voor allerlei problemen of klachten. De permanente ombudsman brengt dan in alle onafhankelijkheid het probleem in kaart, en gaat na of het nodig is om te bemiddelen of om de student door te verwijzen naar centrale diensten.

Om al deze zaken te realiseren, is natuurlijk extra geld nodig. Daarom besliste het Gemeenschappelijk Buro (GeBu) van de KU Leuven dat er de volgende drie jaar telkens twintig miljoen zou vrijgemaakt worden om de versterking van de studiebegeleiding te stimuleren. Het geld wordt verdeeld tussen de verschillende faculteiten. Iedere Permanente Onderwijscommissie (POK) met een eerste kandidatuur krijgt een vast bedrag van vijftigduizend frank. Daarbovenop komt dan nog een variabel bedrag dat rekening houdt met het aantal studenten. Voor het jaar 2002 komt dit neer op een som van 2738 frank per student. Het is wel de bedoeling dat ook de faculteiten zelf hun steentje bijdragen. Volgens het *matching fund*-principe dienen de faculteiten in hun werkmiddelen hetzelfde

Voor het vak wiskunde zullen ook elektronische toetsen ontwikkeld worden, met de bedoeling ook de andere vakken in het systeem te betrekken.

VERPLICHT

Zoals bij de meeste innovaties, loopt ook hier niet alles van een leien dakje. Een rondvraag bij de verschillende faculteiten leert dat er bij bepaalde groepen nog wel een zekere weerstand tegen elektronische toetsen dient overwonnen te worden. Professor Lammertyn, koördinator Onderwijsbeleid van de KU Leuven relativeert dit: "We hebben ook nooit de verplichting opgelegd om elektronische toetsen te gebruiken. Er zijn talloze andere manieren om te evalueren waar studenten staan in hun leerproces." Bepaalde faculteiten kennen ook specifieke problemen en hinderpalen. Zo onderzoekt de faculteit Letteren bijvoorbeeld hoe ze het aanleren van vreemde talen kan inpassen in het begeleidingsstelsel.

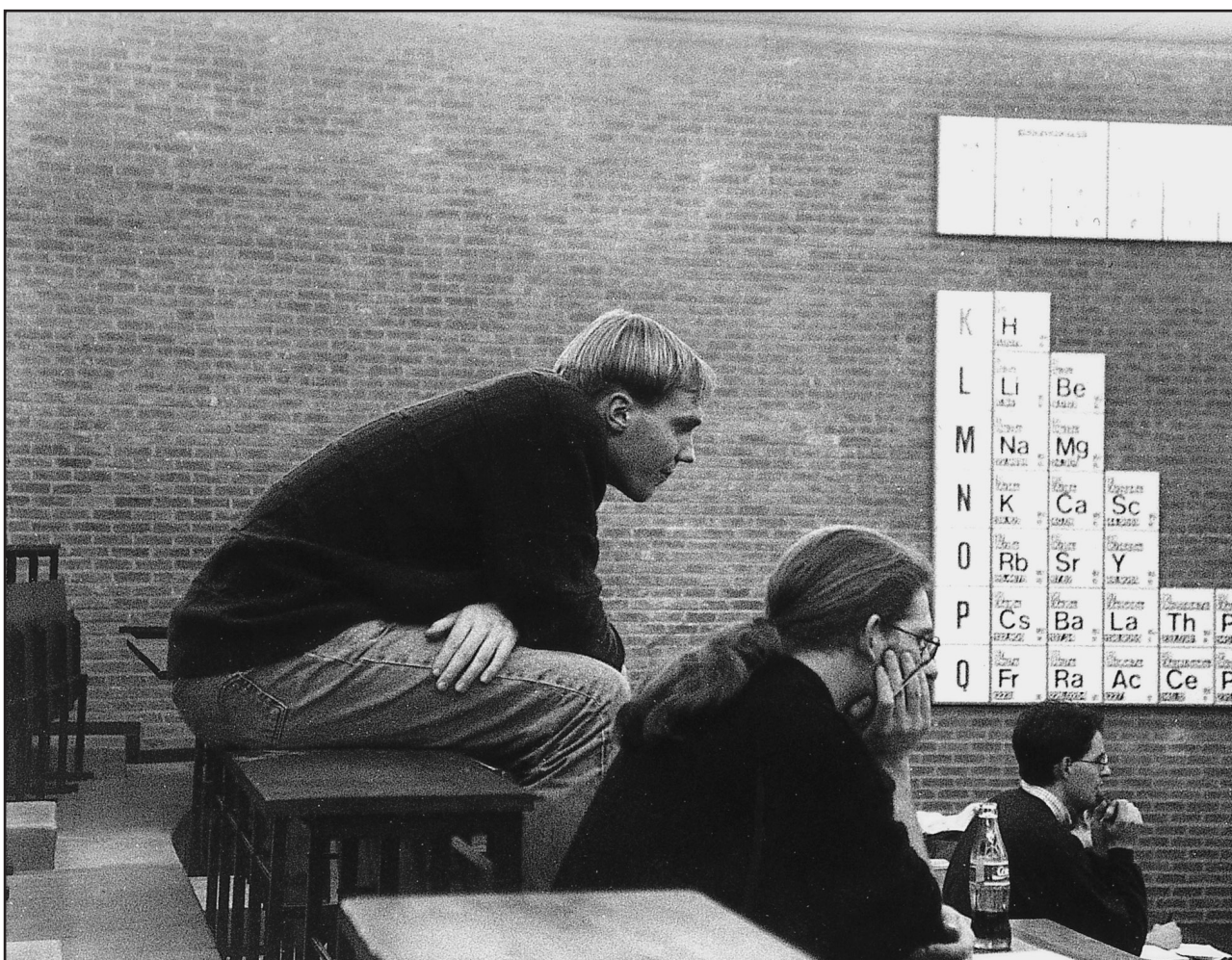
De faculteiten roeien dus met de riemen die ze hebben, hoe kort die vaak ook mogen zijn. Grote projecten zijn meestal onmogelijk omwille van ontoereikende subsidies. Toch gaan meer en meer opleidingen op zoek naar alternatieve manieren om de studiebegeleiding uit te bouwen. Het ontwikkelen van een website voor eerstejaars, het versterken van de monitoraatsoefeningen voor bepaalde vakken, het installeren van een seminarieruimte met werkinstrumenten en handboeken... het zijn allemaal kleine stapjes in de goede richting.

Naast de verschillende initiatieven die genomen zijn naar aanleiding van het semestereksamenstelsel, tracht een aantal faculteiten ook de nieuwe technologische ontwikkelingen toe te passen in hun onderwijs. Zo introduceert tandheelkunde dit jaar het DentSim-systeem, een geavanceerd, interactief simulatie- en navigatiesysteem voor trainingen in psychomotorische handvaardigheid en voor begeleide zelfstudie. Het laat de student toe op eigen tempo in drie dimensies tandheelkundige handelingen in te oefenen met continue, objectieve en gestandaardiseerde feedback van het computerbewakingsstelsel. Deze wisselwerking tussen begeleiding, terugkoppeling en correctie zou het individuele leerproces moeten versnellen en open nieuwe perspectieven voor de opleiding.

Slagen of mislukken, daar draait alles rond aan de universiteit. De begeleiding van de studenten is daarbij een essentiële factor. Hopelijk staan de verschillende initiatieven ter bevordering van de studiebegeleiding zo snel mogelijk op punt. Het zou immers zonde zijn als nieuwe eerstejaars de dupe zouden worden van een overhaaste invoering van het semestereksamenstelsel vorig jaar.

Tijl Vereenoghe

Meer informatie over dit onderwerp vind je op <http://onderwijsbeleid.rec.kuleuven.ac.be/studentenbegeleiding2.htm>

(foto archief)

mene onderwijsconcept aan de KU Leuven, zouden deze teams een belangrijke rol kunnen spelen. In het licht van dit concept dient

De faculteiten roeien met de riemen die ze hebben, hoe kort die vaak ook mogen zijn

men tegenwoordig de studiebegeleiding te omschrijven als een integraal onderdeel van het onderwijsaanbod. In het verleden beschouwde men de begeleiding eerder als complementair, zodat haar rol eerder remediërend was ('het monitoraat als een pleister op een houten been').

PERMANENT

Terwijl de ombudsdienst vroeger alleen actief was tijdens de examenperiodes, is het de bedoeling dat er nu per faculteit of per departement een permanente ombuds-

man zou komen, bij wie studenten terecht kunnen voor allerlei problemen of klachten. De permanente ombudsman brengt dan in alle onafhankelijkheid het probleem in kaart, en gaat na of het nodig is om te bemiddelen of om de student door te verwijzen naar centrale diensten.

De financiële inspanningen van de universiteit ten spijt, blijken de middelen niet overal te volstaan om alles te realiseren. Vooral het creëren van extra mandaten voor de begeleiding en de aankoop van benodigde software vormen voor de faculteiten een grote kost. Voor de faculteit Wetenschappen volstaan de extra subsidies bijvoorbeeld enkel voor de tijdelijke aanstelling van een bijkomende monitor en de gedeeltelijke uitbouw van de fakultaire computerinfrastructuur. Op die manier hoopt men voor alle opleidingsonderdelen een elektronisch monitoraat te kunnen aanbieden. Soms wordt ook samengewerkt tussen verschillende faculteiten, om op die manier de het geld optimaler te benutten. De faculteit Farmaceutische Wetenschappen heeft bijvoorbeeld de middelen gebundeld met de faculteit Wetenschappen ter verbetering van de monitoraatswerking. Op die manier werd onder andere iemand aangesteld voor het monitoraat van het vak wiskunde bij farmacie.

Laat je fiets graveren

Laatste kans voor een bike & eat-fietsgraverbeurt deze week: maandag, dinsdag en woensdag 15, 16 en 17 oktober in Alma 1 van 11.30u tot 14.30u en van 17u tot 19.30u.

(kn)

Vlaamse scholieren roepen op tot volwassenheid

Minister van Onderwijs Marleen Vanderpoorten (VLD) heeft het weer de aan de stok met de onderwijsvakbonden. Na de moeizame onderhandelingen over de kollektieve arbeidsovereenkomsten (kao's) bleek de opschorting van de vervroegde pensionering een struikelblok. De scholieren zelf hebben genoeg van het geruzie en roepen op tot een konstruktieve dialoog. De Vlaamse Scholierenkoepel stelde zelfs voor om te bemiddelen in het konflikt.

Misschien behoorde jij enkele jaren geleden nog tot het bevoorrechte ras van scholieren wiens school een eigen leerlingenraad of scholierenparlement had. De laatste jaren klinkt de roep om inspraak en participatie in het middelbaar onderwijs echter steeds luider. Scholen zijn tegenwoordig dekretaal verplicht om een leerlingenraad op te richten als de scholieren dat vragen, wat ervoor zorgde dat leerlingenraden — met wisselend succes weliswaar — als paddenstoelen uit de grond schieten. Uit een recente studie van de Vrije Universiteit Brussel en de Universiteit Gent bleek alvast dat inspraak van scholieren in het beleid van de school ervaren wordt als een belangrijke faktor bij het creëren van een *thuis-gevoel* op school.

Om de werking van deze initiatieven centraal te ondersteunen en te coördineren werd vier jaar geleden de Vlaamse Scholierenkoepel (VSK) opgericht. De verschillende leerlingenraden sturen hun vertegenwoordigers naar de VSK. Die is opgedeeld in elf regio's, die elk een aantal mandaten leveren voor de Raad van Beheer van VSK-nationaal. De Algemene Vergadering komt twee maal per jaar samen. Stijn Geysenbergh, voorzitter van VSK-regio Leuven: "Wat vrij uitzonderlijk is in onze organisatie, is dat wij als scholieren — minderjarigen dus — eigenlijk drie meerderjarige personeelsleden in dienst hebben, die de dagelijkse werking ondersteunen."

DANKBAAR

VSK is dekretaal erkend als de representatieve leerlingenkoepel, en wordt dus ook gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap. Ook heeft VSK twee mandaten in in de Algemene Raad van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor), en mag ze twee waarnemers sturen naar de raad Sekundair Onderwijs van de Vlor. Stijn: "Het is niet zo dat we echt een stempel kunnen drukken op de adviezen van de Vlor, maar we hebben wel rechtstreeks contact met de minister en haar kabinet. We zijn nu bijvoorbeeld aan het werken aan het *leerlingenstatuut*, waarin de rechten en de plichten van de leerlingen omschreven moeten worden. Op dit moment bestaat daar immers nog vrij veel onduidelijkheid over: mag een school hereksamens organiseren? Mag je roken op school? Door middel van regionale vergaderingen trachten we onze basis, de leerlingenraden, te informeren en te helpen. Een probleem bij ons is wel het gebrek aan continuïteit in de werking. Het merendeel van de aktievelingen zit in het laatste jaar, en het is dus zeker

geen sinekure om de dossierkennis en ervaring door te geven."

Minister Vanderpoorten heeft ervoor gezorgd dat VSK erkend werd. Toch zitten de scholieren een beetje met gemengde gevoelens ten aanzien van de minister. Stijn: "We zijn haar uiteraard dankbaar voor het feit dat ze haar belofte om ons te erkennen heeft nagekomen. Toch stellen we ons soms vragen bij bepaalde beslissingen die ze neemt. Als je het relatieve aandeel van de post 'onderwijs' op de begroting van nu vergelijkt met een aantal decennia geleden, merk je toch een serieuze terugval."

STAKING

Een paar weken geleden haalde Vanderpoorten zich weer veel kritiek op de hals door voor te stellen om de mogelijkheid voor leerkrachten om op vijftien jaar vervroegd op pensioen te gaan, af te schaffen. Door deze ingreep zou men meer dan 1 miljard frank kunnen besparen, die gebruikt zouden kunnen worden om op andere manieren het lerarentekort aan te pakken. De vakbonden reageerden furieus op de bruuske manier waarop de minister wilde tornen aan een *verworven recht*. Deze vervroegde uitstapregeling werd ingevoerd onder minister Coens (CVP) in 1986, toen er nog een overvloed aan jonge leerkrachten was, die moeite hadden om aan de bak te komen. Door de oudere leerkrachten vroeger op pensioen te laten gaan, maakte men een grotere instroom van jonge leerkrachten mogelijk. Velen maakten gebruik van die regeling. Vijftien jaar later is de situatie volledig omgeslagen, en is er een heus lerarentekort. Deze ontradringsmaatregel heeft dus eigenlijk nog weinig recht van bestaan. Anderzijds moet men natuurlijk ook rekening houden met de schoolrealiteit. Leerkrachten die uitzicht hadden op een vervroegd pensioen, zouden plots verplicht worden om ten minste nog drie jaar langer les te geven

Een vinnig kat-en-muisspelletje tussen minister en vakbonden was het gevolg. Deze culmineerde in de algemene staking van vrijdag 5 oktober. Niet alleen de vakbonden verzetten zich echter tegen de plannen van de minister. Zelfs vanuit de meerderheidspartijen (vooral SPA en Agalev) rees verzet. De scholieren, uiteraard de slachtoffers van deze hetze, keken met lede ogen toe hoe de verschillende partijen met getrokken messen tegenover elkaar stonden. Uiteindelijk formuleerde VSK een eigen standpunt dat pleit voor het stapsgewijs afbouwen van de vervroegde pensionering, de nadruk legt op een betere carrièreplanning en het aantrekkelijker maken van de job van leerkracht. "Ons standpunt is vrij neutraal geschreven. Het is zeker niet onze bedoeling om partij te kiezen. De discussie is heel belangrijk, en we willen geen van beide kampen tegen ons in het harnas jagen," legt Stijn uit. Voorts riep VSK de minister en de vakbonden op om op een volwassen manier rond de tafel te gaan zitten. "Het is misschien wel raar dat de jongeren gaan zeggen: doe eens volwassen,"

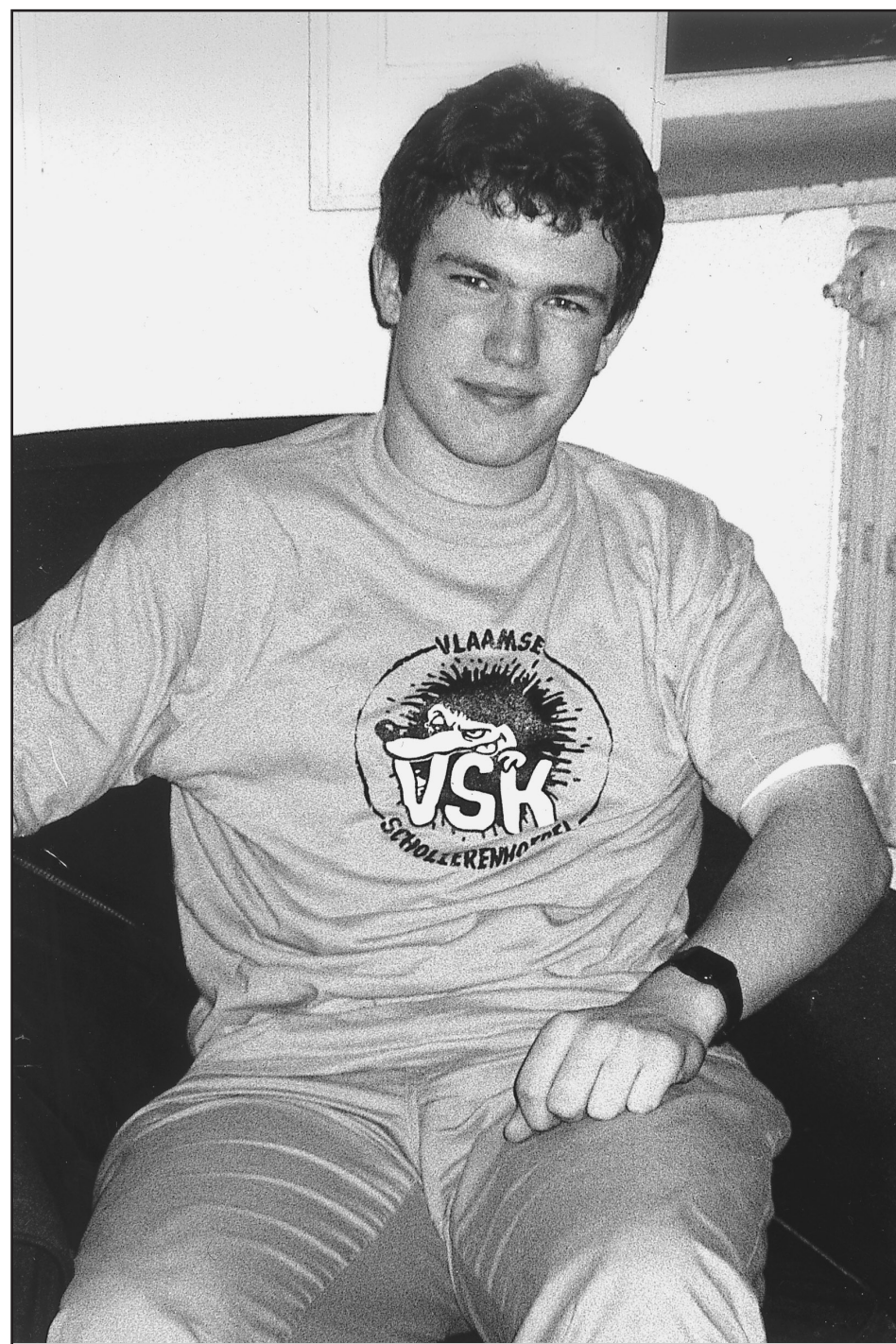
zegt Stijn, "maar uiteindelijk was het toch wel nodig. We hebben niet echt een officiële reactie gehad op onze oproep, maar de pers heeft er toch wel enigzins op ingespeeld. Zo mochten we bijvoorbeeld onze mening gaan verkondigen in het VRT-programma 'De Zevende Dag.'" Hoe denkt VSK de job van leerkracht aantrekkelijker te maken? "Daar hebben we niet echt een uitgesproken mening over, maar het is volgens ons wel één van de belangrijkste aspecten van de zaak. Leerkrachten zijn immers idealisten; ze leven echt voor hun beroep. Dan moet je er natuurlijk wel voor zorgen dat het beroep aantrekkelijk wordt, zodat mensen gemotiveerd raken om in het onderwijs te stappen. Maar dat doe je natuurlijk niet door er zoveel heibel rond te maken. Het enige wat je op deze manier bereikt, is dat mensen die — zoals ik — dit jaar afstuderen in het sekundair onderwijs, nog meer afgeschrikt worden om leraar te worden. Het geheel moet bekeken worden, en men mag zich niet blindstaren op die pensioen-

leeftijd.

Staken als aktievorm wordt door de scholieren overigens maar matig geapprecieerd, aangezien zij uiteindelijk de dupe zijn. Stijn: "Het is natuurlijk wel leuk om eens een dagje vrijaf te hebben, maar die gemiste lesuren zullen we uiteindelijk toch moeten inhalen. Ook voor de leerkrachten verhoogt dit uiteraard de werkdruk." Na de staking zijn de vakbonden uiteindelijk toch aan de onderhandelingstafel gaan zitten met de minister. De scholieren verwachten echter niet te veel van dit overleg: "De minister heeft altijd laten uitschijnen dat ze bij haar standpunt blijft. Op die manier is er natuurlijk niet veel vooruitgang mogelijk."

Tijl Vereenooghe
Foto Els Cools

Het volledige standpunt van VSK over de afschaffing van de vervroegde pensionering vind je op www.vsknet.be

Gemengde werkgroep Kotnet opgericht

Tijdens de zomervakantie werkte het Ludit — dit is het computercentrum van de KU Leuven — aan een aantal maatregelen die het internetmisbruik aan banden moeten leggen. Vooral binnen Kotnet is er een kleine minderheid van studenten die door het verspreiden van illegale bestanden het systeem erg overbelasten. Een aantal voorstellen van het Ludit raakten echter ook de gewone student. Zo zou er een verbod zijn gekomen om nog zelf bestanden aan te bieden. Dit zou het echter onmogelijk maken voor studenten om bijvoorbeeld aan gemeenschappelijke groepsprojecten rond informatika te werken.

Tijdens de discussies, die vooral plaatsvonden op de elektronische nieuwsgroepen van de KU Leuven, groeide de nood aan meer overleg inzake Kotnet, tussen enerzijds de studentengemeenschap en anderzijds de academische

overheid. De Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) vaardigt weliswaar iemand af naar de ICTS-raad — dit is het orgaan dat de belangrijke beslissingen neemt over het internetverkeer — maar dit is niet voldoende. De specifieke problemen van en met studenten komen daar maar sporadisch aan bod.

Daarom werkten een aantal aktieve studenten een voorstel uit om een gemengde werkgroep op te richten die de ICTS-raad zou adviseren over Kotnet. Dit zou het officiële gesprekskanaal worden met de studentengemeenschap, die vroeger vaak met te veel stemmen tegelijk sprak. Dit voorstel werd door de jongste ICTS-raad aanvaard. In de werkgroep zitten zowel vertegenwoordigers van studenten als van de diverse organisaties die zich met het internet bezighouden binnen de KU Leuven.

Intussen werden de oorspronkelijke voorstellen ook aangepast aan de eisen van de studenten. Het draaien van bestandenservers is voor individuele studenten slechts nog beperkt mogelijk. Erkende studentenorganisaties en dus ook kringen kunnen contact opnemen met de vertegenwoordigers in de Kotnet-werkgroep om zo een bijzondere toelating te krijgen. Verder zijn er nog een aantal andere technische beperkingen opgelegd die niet meteen de gemiddelde student raken, maar wel het misbruik kunnen indijken.

(tl)

Meer informatie over de nieuwe maatregelen en de Kotnet-werkgroep is te vinden op de website van het Ludit: <http://www.ludit.kuleuven.ac.be/>

Zorg voor risikostudenten: onzichtbare aanwezigheid?

Is de risikostudent meestal onzichtbaar, de zorgmogelijkheden zijn dat nu vaak ook nog. De aanwezigheid van de eerste is een feit, het bestaan van een goede zorgverlening nog niet. Aan dit laatste wil de Werkgroep 'Zorg voor Risikostudenten' sleutelen. De vraag of risikostudenten zich als dusdanig bekend moeten maken, bijvoorbeeld aan hun kotgenoten, ligt echter moeilijker.

Risikostudenten zijn studenten met zware psychische of psychiatrische problemen die omwille van deze problemen het risico lopen op een zijspoor terecht te komen. De doelgroep bestrijkt een zeer divers scala van problematieken: van eet-, persoonlijkheids- en bipolaire stoornissen tot gedragsproblemen, zelfdoding, depressie en psychose. De KU Leuven wil hen een ondersteuningsnetwerk bieden waarbij de bestaande studentendiensten samenwerken om zo tot een meer geïntegreerde hulpverlening te komen. Ook de studentenpopulatie zelf, de zogenaamde nulde lijn, heeft daarbij een belangrijke taak.

Het Psychotераpeutisch Centrum meldt een toename van studenten met ernstige psychische en psychosociale problemen. Residenten en academische verantwoordelijken zitten met vragen over studenten die voor problemen zorgen, zowel op kot als in studiekontekst. Deze stijging stelt men ook op maatschappelijk vlak vast. Met deze ontwikkeling gaat een toenemende aandacht voor geestelijke gezondheid gepaard.

Naar aanleiding van de suïcideproblematiek bij studenten startte men drie jaar geleden met de stuurgroep 'Preventie van suïcidaal gedrag bij KU Leuven-studenten'. Deze formuleerde beleidsvoorstellen voor preventie en opvang, waarvan er al een aantal ingang vonden. Men wilde de fokus echter verbreden naar studenten met psychiatrische problemen in het algemeen, waartoe de werkgroep 'Zorg voor Risikostudenten' werd opgericht. Deze heeft een onderzoeksrapport met beleidsvoorstellen klaargestoomd.

MAAT

Uit onderzoek blijkt dat de screening van de doelgroep nog te wensen overlaat. Risikostudenten zouden gekontakteerd kunnen worden, via onder andere het medisch centrum, de sociale dienst en de dienst voor studieadvies. Een zorgprogramma wordt aangeboden, maar is niet verplicht. Er is nood aan info voor de risikostudent en zijn omgeving, met het oog op een beter reageren op en omgaan met psychische problemen. Het is noodzakelijk een centraal meld- of aanspreekpunt aan te duiden dat ook een coördinerende functie heeft en voldoende gekend is bij potentiële doorverwijzers.

De 'vermaatschappelijking' van de zorg komt in de huidige hulpverlening op de voorgrond. Zorg op maat, in het eigen leefmilieu, in de samenleving. In deze kontekst doelt men op het feit dat 'peers' of medestudenten belangrijke zorgdragers kunnen zijn. Men wil aandacht besteden aan het aanpassen van de omgeving aan de student, voornamelijk op het vlak van huisvesting en sociale omkadering.

Een van de punten waarmee de werkgroep dan ook startte was de vraag naar de mogelijke bijdrage van medestudenten in de zorg. Dit blijkt een delicaat element: welk engagement wordt van kotgenoten en andere medestudenten gevraagd, en hoe wordt dit begrensd? Hoe worden medestudenten en residenten professioneel ondersteund en eventueel opgeleid? Vragen die een omzichtige aanpak veronderstellen.

Momenteel loopt er een pilootproject met risikostudenten. De werkgroep nam enkele kasussen onder de loep, en waar

mogelijk werden oplossingen geboden. De concrete vragen die zich aandienen, kwamen in de helft van de gevallen van risikostudenten zelf. Deze gingen voornamelijk over aangepaste huisvesting: op het vlak van kotgenoten, sfeer en de aanwezigheid van medestudenten in de weekends en dergelijke. De andere helft waren vragen van de omgeving, waarbij het storend gedrag van de risikostudent de aanleiding kon zijn. Hierbij wilde men vooral weten wie men kan contacteren en welke stappen ondernomen kunnen worden.

EKSPLODEREN

Bij mogelijke oplossingen rond sociale omkadering en huisvesting maakt men een onderscheid tussen *buddies*, wat een soort peter- of meterschap inhoudt, en kotgenoten. Een buddy is een student die een medestudent begeleidt, wat een duidelijk engagement impliceert. Geregeld contacten met de risikostudent onderhouden, bereikbaar zijn voor deze student en een signaalfunctie vervullen naar de hulpverlening toe behoren tot de taken. Dit engagement moet echter duidelijk afgeleid en begrensd zijn. Of de buddy al dan niet met de risikostudent kan samenwonen zal waarschijnlijk van geval tot geval verschillen. Het is nodig de buddies op voorhand enigzins op te leiden en te zorgen voor professionele ondersteuning. Men gaat ervan uit dat de risikostudent vaak iemand uit zijn of haar vriendenkring als buddy zal kiezen. Toch rijzen hier nog heel wat vragen: hoe zal de selectie van buddies gebeuren, wat als ze afhaken en hoe gaan buddies met eigen problemen om?

De werkgroep vertrekt vanuit de idee van 'huizen met aandacht': een huis of gang met medestudenten die een welwillendheid tonen om op een gepaste manier om te gaan met een student met een ernstig psychisch probleem. Dit kan zowel een themahuis, een gemeenschapshuis of een gang van een residentie zijn, waar een of meerdere risikostudenten wonen. Er heerst een bezorgdheid rond het eventueel 'exploderen' van de leefgroep, omdat dit in het verleden in onvoorziene situaties wel eens gebeurde. Om dergelijke problemen op te vangen wil men residenten beter ondersteunen en opleiden.

De vraag blijft of en wanneer de kotgenoten volledig ingelicht moeten worden, en wat dit precies inhoudt. Het rapport stelt dat hiervoor de toestemming van de risikostudent en een goede inschatting van de situatie vereist zijn. De beoordelingscriteria ontbreken nog grotendeels. Veel hangt af van de situatie: worden er geen complicaties verwacht, dan moeten de medebewoners niet ingelicht worden, redeneert men. Is de situatie zo ernstig dat men met volledige zekerheid kan zeggen dat de risikostudent voor problemen zal zorgen, rijst de vraag of deze wel toegelaten kan worden op een van de huizen. Waar de student dan wel terecht kan blijft duister. Tenslotte de situatie die het meest voorkomt: de te verwachten ontwikkelingen blijven onzeker. Hier geldt het inlichten van de kotgenoten als voorwaarde.

Huisvesting blijft een probleem, aangezien residenties al kamers ter beschikking stellen voor eerstejaars, buitenlandse en fysiek gehandicapte studenten. Ook de financiële thuissituatie behoort tot de selectiecriteria. Het psychisch gehandicapt zijn hoort hier nog niet bij, maar men gaat er werk van maken. Momenteel zijn er slechts een drietal kamers in een van de residenties van de KU Leuven gereserveerd voor risikostudenten.

AFGESTEMD

Op basis van hun jarenlange ervaring met student-vrijwilligers werd Oikonde, een dienst voor pleegzorg, door de werkgroep

(foto archief)

om raad gevraagd. Als selectiecriteria voor vrijwilligers vermelden zij dat samenwonen met een persoon met een psychisch probleem geen angst mag uitlokken bij de vrijwilliger. Vaak merkt men dat agressie, zelfmoord (poging of dreiging) en drankmisbruik de vrijwilligers erg aangrijpen. Het is dan ook niet verantwoord om een persoon met deze problematiek in een huis met vrijwilligers te plaatsen, zo stelt Oikonde. De draagkracht van de vrijwilliger en de aandacht die de risikostudent zal vragen dienen op elkaar afgestemd te zijn. Voldoende *matching* is hier bij belangrijk. Vrijwilligers hebben recht op ondersteuning of supervisie. Om vrijwilliger-medebewoner bij Oikonde te kunnen worden, moet de vrijwilliger in de licenties zitten. Oikonde vindt dat het werken met vrijwilligers kan, maar vrees in dit geval dat de studenten te dichtbij of te betrokken kunnen zijn bij hun leeftijdsgenoten risikostudenten aan de universiteit.

ERVARING

Er bestaat een grote kans dat je als student gekonfronteerd wordt met psychische moeilijkheden bij je medestudenten en eventueel ook bij jezelf. Het is beter op deze situaties te anticiperen dan je door een crisis te laten overdonderen. Niet wachten bijvoorbeeld, tot een kotgenote op het punt staat uit het raam te springen om op te merken dat er veel fout zit, om dan als gang helemaal in paniek te slaan. Openheid is belangrijk, zodat je weet waar je staat en tijdig hulp kan zoeken. Niets is zo ontredend als in juni pas te weten komen dat de buurjongen waarmee je zorgt voor de

omkadering van fysiek gehandicapte medestudenten, zelf psychisch problemen heeft. Dat hij bewust in die leefgroep geplaatst is en dus ook omkaderd moet worden. Dat je ook voor hem impliciet verantwoordelijk bent, zonder het te weten. Dit ondermijnt het vertrouwen volledig. Dergelijke geheimhouding houdt het taboe in stand terwijl dit dringend doorbroken moet worden. Openheid en de nodige ondersteuning kunnen deze toestanden vermijden. Zo'n omkaderingsproject heeft dan alle kans op slagen.

Student zijn betekent zoveel meer dan cursussen blokken; het is ook een kans om te leren omgaan met de psychische problemen die het leven stelt. Dat de diensten van de KU Leuven de studenten daartoe de nodige begeleiding willen geven, is een ontwikkeling in de goede richting. Het belang voor de risikostudent om zijn of haar studies te kunnen waarmaken, kan moeilijk ontkend worden. In tegenstelling tot de vooroordelen die men heeft, hebben studenten met psychiatrische problemen kans op slagen in hun studies, op voorwaarde dat ze ondersteuning krijgen. Hoop geven en fokussen op de sterktes van de student zijn daarbij van essentieel belang. Redenen te over dus om deze begeleiding te geven. Elke omkaderings-ervaring, zowel met medestudenten met een fysieke als een psychische handicap, is een persoonlijke verrijking. Kortom, haal de buddy in jezelf boven!

Hanna Deboes

Naast huisvesting en sociale ondersteuning zijn er ook mogelijkheden met betrekking tot het afleggen van examens (artikel 40bis) en dergelijke. Wie hiervoor in aanmerking denkt te

DE ISLAMWERELD ONDER VUUR

HET WAAROM VAN HET ISLAMITISCH FUNDAMENTALISME

Vasthouden aan verleden en godsdienst

The Verenigde Staten hebben met de aanval op Afghanistan en het Taliban-regime de oorlog verklaard aan het islamitisch fundamentalisme. Een verschijnsel dat verantwoordelijk is voor de duizenden slachtoffers van het World Trade Center, het Pentagon en vier Boeings. Maar waarom is dit nu eigenlijk gebeurd? Dit is een vraag die je in de westerse wereld maar sporadisch hoort.

De achterliggende redenen van deze daad zijn zeer complex. Er bestaat nu eenmaal geen eenvoudige verklaring, toch niet in onze westerse logika, voor de terroristen die de aanslagen op het World Trade Center en het Pentagon bedacht hebben. Maar hoe complex en moeilijk het ook is, het waarom achter deze daad begrijpen, is essentieel. Als je de reden weet, dan weet je meestal ook wat je kan doen om zulke gruweldaden te vermijden. Mensen als Osama Bin Laden proberen te begrijpen, heeft veel meer zin dan te proberen hem te arresteren of te vermoorden. Het is trouwens nog maar de vraag of het probleem van het fundamentalistisch terrorisme zal verdwijnen met Osama Bin Laden en zijn volgelingen.

LEEUEWENHART

Moslims zijn altijd al zeer conservatieve mensen geweest. De oorzaak van dit conservatisme ligt ten eerste bij de kruistochten en ten tweede bij de Mongoolse invallen van de dertiende eeuw. De acht kruistochten tussen 1096 en 1270 zijn de eerste grote botsing tussen het islamitische Oosten en het christelijke Westen. Het officiële doel van deze kruistochten was het verlossen van Jeruzalem, in islamitische handen sinds 638, en de christelijke heilige plaatsen uit de handen van de moslims. In 1099 bereikten de kruisvaarders hun doel. Jeruzalem werd veroverd. Dit ging echter gepaard met een zeer bloedige oorlog waarin de christelijke legers veel te vaak over de schreef gingen. De inname van de stad resulteerde bijvoorbeeld in de massale afslachting van de moslimbevolking van Jeruzalem. Het imago van het christelijke Westen in de islamitische wereld liep hier onherstelbare schade op. De term *kruistocht* zelf ligt nog altijd uiterst gevoelig bij een islamiet.

In 1187 werd Jeruzalem door het islamitische Egypte heroverd, maar dit had als gevolg dat er in Europa nog meer kruistochten werden georganiseerd tegen Egypte. Kruistochten die gekenmerkt worden door daden die nu zonder twijfel zouden gerangschikt worden onder de noemer *misdaaden tegen de menselijkheid*.

De legendarische Richard Leeuwenhart bijvoorbeeld liet tijdens de derde kruistocht de islamitische bevolking van een veroverde stad, naar verluidt drieduizend mannen, vrouwen en kinderen integraal uitmoorden omdat hij geen tijd had om op het losgeld te wachten. Het schouwspel duurde volgens de bronnen drie dagen. Uiteindelijk kregen de Egyptenaren, die ondertussen geregeerd werden door de zeer devote Mammelukken, er genoeg van. Met dezelfde gruwelijke methoden die de kruisvaarders hanteerden, vernietigden zij de laatste kruisvaardersteunpunten in Palestina. Dit kan men beschouwen als de start van het islamitisch konser-

vativisme, dat bij sommige groepen verder zou evolueren tot islamitisch fundamentalisme. Je zou dus kunnen zeggen dat het christelijk fundamentalisme van de kruistochten een van de directe oorzaken is van het Islamitisch fundamentalisme.

SCHARNIERPUNT

De oorsprong van het islamitisch fundamentalisme werd onlangs uit de doeken gedaan door de bekende religieuze historica Karen Armstrong. In haar boek *De Strijd om God* bekijkt zij de verschillende fundamentalistische strekkingen in het jodendom, het christendom en ook de islam. Zij beschouwt de Mongoolse aanvallen van de dertiende eeuw op de islamitische wereld als een scharnierpunt. De Islam zal zich hierna definitief wenden tot het conservatisme. Na deze aanvallen, die gepaard gingen met de vernietiging op grote schaal van verschillende islamitische gemeenschappen, slaagt de moslimwereld er wel in zich te herstellen. Dit herstel kwam tot uiting in het ontstaan van drie nieuwe grote islamrijken in het begin van de zestiende eeuw: het Ottomaanse Rijk in Klein-Azië, Anatolië, Irak, Syrië en Noord-Afrika, het Sawafidenrijk in Iran en tenslotte het rijk van de Mogols in Indië. Deze rijken waren in vergelijking met de toenmalige Europese landen zeer modern georganiseerd. In Europa werd echter steeds vaker het pad van de moderniteit en sekularisatie bewandeld. De islamitische rijken, waarvan het Ottomaanse rijk het belangrijkste was, waren echter in wezen zeer conservatief en bleven vasthouden aan het verleden en hun godsdienst.

De islamitische wereld had zich misschien wel hersteld van de Mongoolse invallen, maar vergeten waren ze zeker niet. De moslims legden zich hierna liever toe op het trage en moeizame herstel van wat verloren was gegaan, dan dat men streefde naar iets nieuws. In de soennitische islam, die door de meeste moslims wordt aangehangen en die ook de staatsgodsdienst was in het Ottomaanse Rijk, zei men dat de poort van het zelfstandig redeneren gesloten was. Tot dan toe hadden bijvoorbeeld de islamitische juristen op hun eigen oordeel af mogen gaan bij theologische en juridische kwesties waarover de Koran of de traditie zwegen. Maar in de vroegmoderne tijd vonden de soennitische moslims, in een poging de traditie te bewaren die bijna verloren was gegaan, dat zelfstandig denken niet meer nodig was.

De antwoorden waren er immers al. Die waren te vinden in de *sjaria*, het geheel van de islamitische wetten. Zelfstandig denken was niet nodig en zeker niet wenselijk. In plaats daarvan moesten de moslims een voorbeeld nemen aan het verleden. Ze moesten geen nieuwe oplossingen zoeken, maar zich houden aan de bepalingen in de officiële juridische handboeken. In de soennitische islam was vernieuwing in juridische en praktische kwesties hetzelfde als ketterij. Deze mentaliteit werd nog eens versterkt door het succes dat het Ottomaanse rijk kende op het internationale toneel. De Ottomaanse opmars werd pas

met veel moeite gestuit voor de poorten van Venen in de zeventiende eeuw. De Ottomanen waren ervan overtuigd dat het geheim van hun succes lag in de strikte navolging van de *sjaria*.

Dit was een mentaliteit die enorm afweek van het ondertussen steeds moder-

ren ingevoerd, wat natuurlijk botste met de traditionele islamitische wereld. Het ongenoegen tegenover het moderne Westen groeide. Het islamitisch fundamentalisme ontstond. Dit fundamentalisme heeft als doel het vestigen van een volledig islamitische staat zonder moderne westerse

invloeden, met geweld als het moet. De blijvende invloed van het westen in de islamitische gebieden maar ook de vestiging van de staat Israël met westerse steun hebben de zaak uiteraard geen goed gedaan.

Er zijn ondertussen landen waar het ideaal van een volledig islamitische staat tot stand zijn gekomen. De beste voorbeelden hiervan zijn Iran en Afghanistan. In 1978 was Iran het toneel voor een confrontatie tussen de hervormingsgezinde, westers georiënteerde *sjah* en zijn leger enerzijds en een breed front van oppositiegroepen anderzijds. De klimax kwam er in januari 1979 met het vertrek van de *sjah* naar het buitenland. De sinds 1964 in ballingschap levende religieuze leider Ayatollah Khomeini keerde vervolgens terug naar Iran waar hij zich aan het hoofd stelde van een islamitische revolutie, die vanaf het begin een sterk anti-westerse karakter had. De nieuwe grondwet van december 1979 gaf aan de Ayatollah verstrekkende bevoegdheden.

(foto archief)

ner wordende Westen. De idee om je rede-neervermogen doelbewust aan banden te leggen werd en wordt in het Westen nog steeds verworpen. Als de westerse moderniteit het produkt is van de *logos*, dan past de *mythos* perfect bij de conservatieve geest van de islam. En dit is meteen de basis voor het onbegrip dat vandaag nog steeds heerst tussen het ondertussen grotendeels gesekulariseerde Westen en het islamitische Oosten. Het is immens moeilijk voor ons, westerlingen, om mensen te begrijpen die nog steeds geloven in traditionele mitische waarden. Het is echter even moeilijk voor een islamiet om iemand te begrijpen die absoluut geen voeling meer heeft met deze traditionele mitische waarden. Tegenwoordig maken vele moslims zich druk om twee dingen. Ten eerste hebben ze een afschuif van de westerse maatschappij waarin kerk en staat compleet van mekaar gescheiden zijn. En ten tweede hebben veel moslims een voorkeur voor een maatschappij die bestuurd wordt door de *sjaria*. Dit is iets wat een westerling nooit volledig zal kunnen begrijpen.

De stap van conservatisme naar het fundamentalisme werd gezet toen de islamitische wereld weer in nauw contact kwam met het westen. De bezetting van Egypte door Napoleon Bonaparte was hiervan het startschot. De kolonisatie van verschillende islamitische gebieden in Afrika en het Midden-Oosten in de negentiende eeuw ging nog een stapje verder. In deze kolonies werden westerse bestuurstru-

Het Taliban-regime in Afghanistan is ook een mooi, en vooral zeer actueel voorbeeld van het verwezenlijken van een islamitische staat. De Taliban (Koranstudenten) slagen erin om tussen 1994 en 1995 het al jaren door burgeroorlog geteisterde Afghanistan onder controle te krijgen. Hiervoor kregen ze onder andere steun uit de Verenigde Staten. Zij vorderen hun rekruten vooral onder de compleet gedesillusioneerde bewoners van de talrijke vluchtelingkampen die ontstaan zijn na twintig jaar oorlog in Afghanistan. Dit zijn mensen die enkel nog maar hun godsdienst hebben als troost. Mensen die totaal niets meer te verliezen hebben na jaren ontbering. Deze Taliban-strijders groeiden op in een volkomen mannelijke maatschappij, vandaar ook de sterke onderdrukking van de Afghaanse vrouwen, waarin toewijding aan de Koran en de Jihad centraal stonden.

Middeleeuwen is een term die in het Westen vaak wordt gebruikt om het Taliban-regime te kenmerken. Misschien moeten wij onszelf eens afvragen hoe wij zouden reageren als we in gelijkaardige situaties zouden terechtkomen als de bevolking van Afghanistan sinds 1979. Kritiek geven op iets wat verschilt van onszelf is zeer gemakkelijk, platbombardeerders trouwens ook. Moeilijker echter is bekijken in welke mate het westen zelf een verantwoordelijkheid draagt voor de onschuldige slachtoffers van 11 september 2001.

Kristof D'Exelle

“De term historische gebeurtenis

Te Verenigde Staten van Amerika hebben zich tot heilig doel gesteld deze wereld te bevrijden van alle gewelddadige fundamentalistische groeperingen binnen de islam. Naar aanleiding van de gebeurtenissen op 11 september ging Veto op bezoek bij twee kenners van deze twee schijnbaar totaal verschillende werelden: de Leuvense professoren Bart Kerremans (Amerika) en Urbain Vermeulen (Islam)

Veto: *In welke mate kwamen deze aanslagen uit de lucht vallen?*

Bart Kerremans (afdeling Internationale Betrekkingen, fakulteit Sociale Wetenschappen): «De Verenigde Staten (VS) zijn al een tijdje beducht voor terroristische aanslagen met een intensiteit die groter is dan de klassieke terroristische aanslagen. In die zin komen de aanslagen niet als een verrassing. De manier waarop ze gepleegd zijn, kwam wel als een donderslag bij heldere hemel. Bij de hele discussie over terrorisme werd er rekening mee gehouden dat er ooit aanslagen zouden zijn met chemische, biologische en zelfs nukleaire wapens. Wat er echter die dinsdag in New York gebeurde, was hallucinant. Deze aanslagen waren minitueus voorbereid en daar zal zonder twijfel wel een goed voorbereide organisatie achter zitten. Maar vooral de enorme eenvoud van de actie viel op. Een aantal mannen kapen, bewapend met messen, op een gekoördineerde wijze een aantal burgervliegtuigen. Hierna vliegen ze met deze vliegtuigen in

op een aantal gebouwen waardoor de vliegtuigen veranderden in vliegende bommen. Het hele plan blinkt uit door zijn eenvoud.»

Urbain Vermeulen (afdeling Arabistiek en Islamkunde, fakulteit

Letteren): «Ik wil eerst stellen dat ik uiteraard niet het volledige dossier ken. Ik ben helemaal niet op de hoogte van de eventuele informatie die de Amerikaanse inlichtingendiensten al dan niet in hun bezit hadden. Ik heb wel zopas een artikel gelezen waarin verschillende pogingen tot een aanslag op gebouwen of personen opgesomd staan. Pogingen die vrijdeld zijn door de VS. Nu, wanneer ik dit lees, kan ik niet geloven dat de aanslagen van 11 september totaal onverwacht waren. De Amerikanen wisten waarschijnlijk wel dat vroeg of laat ergens iets ging gebeuren. Maar een aanslag van deze omvang was zeker onverwacht.»

ONGELOVIGEN

Veto: *Was dit een reactie die te verwachten was vanuit de islamitische wereld?*

Vermeulen: «Nog voor de eerste aanslag op het WTC ben ik daar eens als toerist geweest. Mijn dochter studeerde destijds in de VS. Toen ik terugkeerde naar Leuven heb ik meteen het volgende tegen mijn studenten gezegd: “als er ooit islamitische terroristische aanslagen gebeuren op de VS, dan zal het WTC het voornaamste doelwit zijn”. Deze gebouwen zijn immers het summum van de moderne technologie. En dat staaltje van de moderne technologie was

daar neergepoot door *ongelovigen* in de ogen van de islamitische wereld. Het WTC was het tastbare bewijs dat ongelovigen een zeer hoog technologisch nivo kunnen halen. Een nivo dat binnen de Islam bijna nergens wordt bereikt.»

Veto: *Wat hoopt het brein achter deze aanslag te bereiken?*

Kerremans: «Om een degelijk antwoord te geven op deze vraag denk ik dat het nodig is om eerst volstrekt zeker te zijn over wie het brein achter deze aanslagen is. Bin Laden, ja of nee? Laat ons even aannemen dat bin Laden er daadwerkelijk achter zit. Waarom heeft hij het dan gedaan? Daar zijn verschillende theorieën over. Hij heeft het gedaan om de VS gewoon te vernederen, hij heeft het gedaan om de Amerikaanse troepen weg te krijgen uit Saoedi-Arabië. Het zit vele moslims immers enorm hoog dat een leger van ongelovigen een basis heeft in het land waar de islamitische heilige plaatsen zich bevinden.»

«Er is nog een derde mogelijkheid, en dit is een theorie waar ik persoonlijk veel geloof aan hecht. Het is mogelijk dat bin Laden, als hij het brein achter de hele operatie is, rekent op een Amerikaanse reactie zoals we die nu zien in Afghanistan. Bin Laden hoopt op deze manier een doorbraak te bewerkstelligen van een meer radicale islamitische politiek. Misschien hoopt hij door de bombardementen op Afghanistan de meer gematigde islamitische landen aan zijn kant te krijgen.»

Vermeulen: «Deze aanslagen waren in eerste instantie bedoeld om Amerika te vernederen. Daar kan je zeker van zijn. Maar inderdaad, misschien werd er ook een meer intern doel beoogd. Misschien probeerde men op deze manier een slag toe te brengen aan de modernistische staten in de islamitische wereld. Deze staten zijn weliswaar nog islamitisch, maar worden ook beschouwd door zowel fundamentalisten en gematigden als handlangers van de ongelovigen, als handlangers van het westerse systeem. En van dat westerse systeem zijn de VS het symbool en de dominante kracht.»

Veto: *Twijfelen jullie allebei aan de schuld van bin Laden?*

Kerremans: «Ik ben ervan overtuigd dat ik niet de enige ben die daar over twijfelt. Je moet rekening houden met de situatie in de VS. Er is daar echt een polarisatie tot stand gekomen: de nuance verdwijnt volledig naar de achtergrond. De Amerikaanse bevolking is enorm getraumatiseerd; hun veiligheidsgevoel is samen met het WTC totaal vernietigd. Het zo snel mogelijk aanduiden van een dader is enorm belangrijk in het verwerkingsproces.»

Vermeulen: «We kunnen niet zeker weten of het nu wel bin Laden was of niet. Laat ons even nagaan wat we wel weten over deze man. Zijn familie komt oorspronkelijk uit Jemen en heeft nauwe banden met de koninklijke familie van Saoedi-Arabië. Deze informatie doet er niet veel toe. We weten ook met zekerheid dat hij beschikt over een goed uitgebouwde organisatie die hij volle-

dig zelf financiert. Maar of hij nog steeds de volledige controle heeft over deze organisatie is nog maar de vraag. Wat wil je met al die afzonderlijke sellen en groepen? Volgens mij heeft bin Laden zelf het overzicht over zijn eigen organisatie verloren. Sommige van die sellen zullen waarschijnlijk wel acties ondernemen waar Bin Laden pas achteraf iets over hoort.»

MEGAFOON

Veto: *Hoe verklaren jullie dat de positie van Bush opeens zo is versterkt?*

Kerremans: «De Amerikaanse politieke cultuur is nogal toegespitst op het leiderschap van de president. Op het gebied van de uitvoerende macht is de Amerikaanse presi-

Kerremans: “De enige diplomatieke oplossing was heel eenvoudig: Afghanistan moest Osama bin Laden meteen uitleveren”

dent niet de *primus inter pares* zoals hier de eerste minister. Nee, in Amerika is de president de onbetwiste *primus*. In een crisissituatie moet de president de leider zijn die het voortouw neemt. Hier wordt hij ook op beoordeeld en geëvalueerd. Bush moet nu, bij wijze van spreken, een lichtbaken zijn die schijnt tussen het stof van het WTC.»

Veto: *En slaagt Bush daar in?*

Kerremans: «Op het gebied van communicatie met de Amerikaanse bevolking heeft Bush zeker geen modderfiguur geslagen. Hij heeft het zelfs bijzonder goed aangepakt. De dag van de aanslag zelf was Bush konstant aan het reizen tussen verschillende militaire basissen. Waarschijnlijk om veiligheidsredenen. Hier heeft hij veel kritiek op gekregen. Hij heeft zich daarna echter goed herpakt. Hij ging naar New York om daar met een megafoon de bevolking toe te spreken. Dit was een sleutelmoment. Ook de toespraak die hij heeft gehouden voor het Kongres was belangrijk. Deze toespraak die door zijn *speechwriters* duidelijk zeer nauwkeurig werd voorbereid, was op het gebied van retorische communicatie naar de bevolking toe, zeer geslaagd. We mogen hierbij natuurlijk niet de entourage van Bush vergeten. Een politicus wordt evenzeer bepaald door zijn entourage»

Vermeulen: «Nu kritiek geven op Bush in de Verenigde Staten zelf is absoluut niet verstandig. De doorsnee Amerikaan zou dit niet kunnen verdragen. De geschiedenis leert ons immers dat de VS de rangen sluiten na crisissituaties zoals die van 11 september.»

VROUWEN

Veto: *Hoe groot zijn de anti-Amerikaanse gevoelens eigenlijk in de islamitische wereld? Zijn deze gevoelens even groot in zowel gematigde als fundamentalistische landen?*

Vermeulen: «Er zijn dergelijke gevoelens in de gehele islamwereld. We moeten natuurlijk opletten. In het ene land wat meer dan in het andere, in de ene stad wat meer dan in de andere, bij de ene bevolkingsgroep wat meer dan bij de andere. Maar globaal genomen heerst er in heel de islamwereld een latent anti-Amerikaans gevoel. In het verleden was er ook nog het anti-Europeanisme. Dat is ondertussen sterk

is hier zeker niet misplaatst”

afgenomen. De VS slagen er echter niet in om dit negatief imago af te schudden bij de gemiddelde moslim. De islamitische landen waarvan men altijd zegt dat het grote Amerikaanse bondgenoten zijn, zijn meestal landen waar de gewone bevolking vaak grote afstand neemt van zijn eigen regering. Het zou eens een keer interessant zijn om globaal te onderzoeken welk beeld de gemiddelde moslim heeft van het westen.»

«In Egypte bijvoorbeeld wordt het beeld dat men heeft van het westen gevormd door de televisie. Beelden die dus worden uitgezonden door het regime dat in Egypte de macht in handen heeft. Die mensen hebben geen flauw idee wat het Westen is. Moslims hebben een compleet vertekend beeld van het Westen dat absoluut niet strookt met de werkelijkheid. Het Westen heeft lange tijd vooroordelen gehad over de islam en volgens mij doen wij alles wat we kunnen om afstand te nemen van die vooroordelen. De gemiddelde moslim daarentegen zit nog volop in die vooroordelen. Er zijn bijvoorbeeld islamitische meisjes die denken dat ze het oneindig veel beter hebben dan de Westerse vrouwen. Deze meisjes zijn ervan overtuigd dat westerse vrouwen konstant worden misbruikt, dat zij een miserabel leven hebben.»

Veto: *Zijn deze vooroordelen te wijten aan het plaatselijk bewind?*

Vermeulen: «Natuurlijk, de vrije pers bestaat haast niet in de islamwereld. Aan democratie moeten ze nog beginnen. Als er al verkiezingen zijn, zijn die zo goed als altijd min of meer vervalst. Daar is totaal niets aan te doen. De meeste moslims hebben dus absoluut geen inspraak. De oorzaak hiervan moet je onrechtstreeks gaan zoeken in het Westen. Voor de komst van de koloniale overheersers, de Britten en de Fransen, was de rol van wat wij nu de overheid noemen in de islamitische wereld uitermate gering. De imams in de moskeeën hadden niet de minste behoefte om tegen het gezag in te gaan. Dat was gewoon een kwestie van leven en laten leven. Maar opeens duiken de Britten en de Fransen op met hun administratie. De belangrijkste bevoegdheden kwamen in handen van officiële ambtenaren en functionarissen. De moslims waren daar in geen enkel opzicht op voorbereid. Er kwam met andere woorden een soort gezagsvacuüm. Het oude gezag viel weg en het nieuwe gezag kwam als totaal vreemd over. Het ontstaan van de natiestaten maakte de situatie nog verwarrender voor de moslims.»

«Neem nu bijvoorbeeld de Koerden. Zij hadden de gewoonte om rond te trekken in Turkije en Irak. Maar plots werden deze Koerden ofwel Iraakse burgers of Turkse burgers. De bestaande situatie werd met andere woorden volledig door mekaar geschud. Sindsdien krijgt het Westen en meer bepaald de Verenigde Staten de verantwoordelijkheid toebedeeld voor alles wat fout loopt er in de islamitische wereld. En volgens mij is dat verzet tegen het Westen een uiting van een soort onmacht, een soort onvermogen om zich aan te passen aan de moderne wereld.»

EMOTIES

Veto: *Waren er na 11 september nog mogelijkheden voor een diplomatieke oplossing?*

Kerremans: «De enige diplomatieke oplossing was heel eenvoudig: Afghanistan moest Osama bin Laden meteen uitleveren. Ze hadden de keuze: ofwel een uitlevering, of-

wel een militair ingrijpen. Er was absoluut geen ruimte voor diplomatiek overleg of bemiddelingen. Bush moet ook rekening houden met zijn publieke opinie. Die heeft in zaken zoals deze de overhand. Dat is ook logisch. Diezelfde publieke opinie zal hem evalueren. In deze context was een militaire actie uiterst voorspelbaar.»

Veto: *Moet een politicus niet het lef hebben om af en toe zijn histerische publieke opinie naast zich neer te leggen om de problemen eerst eens rustig te evalueren?*

Kerremans: «Van mij ga je geen waardeoordeel over politici horen. Ik kan alleen een analyse geven van de situatie in de Verenigde Staten. Dit land werd gekonfronteerd met zware aanslagen met als gevolg dat de emoties hoog oplopen. Iedereen in de Verenigde Staten is het erover eens dat de dader moet gestraft worden. Het Talibanregime geeft bescherming aan de vermoedelijke dader. Als zij hem niet uitleveren zal de VS hem zelf moeten gaan halen. Hoe doe je dit? Met geweld. Dit is de mentaliteit die nu leeft in de States.»

Veto: *Een oorlog was dus onvermijdelijk? Hoe reageerde men langs beide kanten?*

Kerremans: «Oorlog is een heel zwaar woord. Een reeks militaire acties is een betere uitdrukking. Was een oorlog onvermijdelijk langs Amerikaanse kant? Het viel mij op dat in de media enorm snel de term *oorlog tegen terrorisme* ingeburgerd raakte. Onmiddellijk na de aanslagen werd het publiek voorbereid op een militaire actie dat die relatief lang zal duren. Met minstens enkele *bodybags* als gevolg.»

Vermeulen: «Ik vind dat de islamitische reactie vrij gematigd was. Men heeft bijvoorbeeld geen anti-Amerikaanse betogingen gezien in Tunis of in Marokko. Alleen in Pakistan zijn er echt demonstraties geweest. In Indonesië ook wel, maar daar is de situatie al langer explosief.»

KHADAFI

Veto: *Zijn de bombardementen op Afghanistan geen tactische blunder van de Verenigde Staten?*

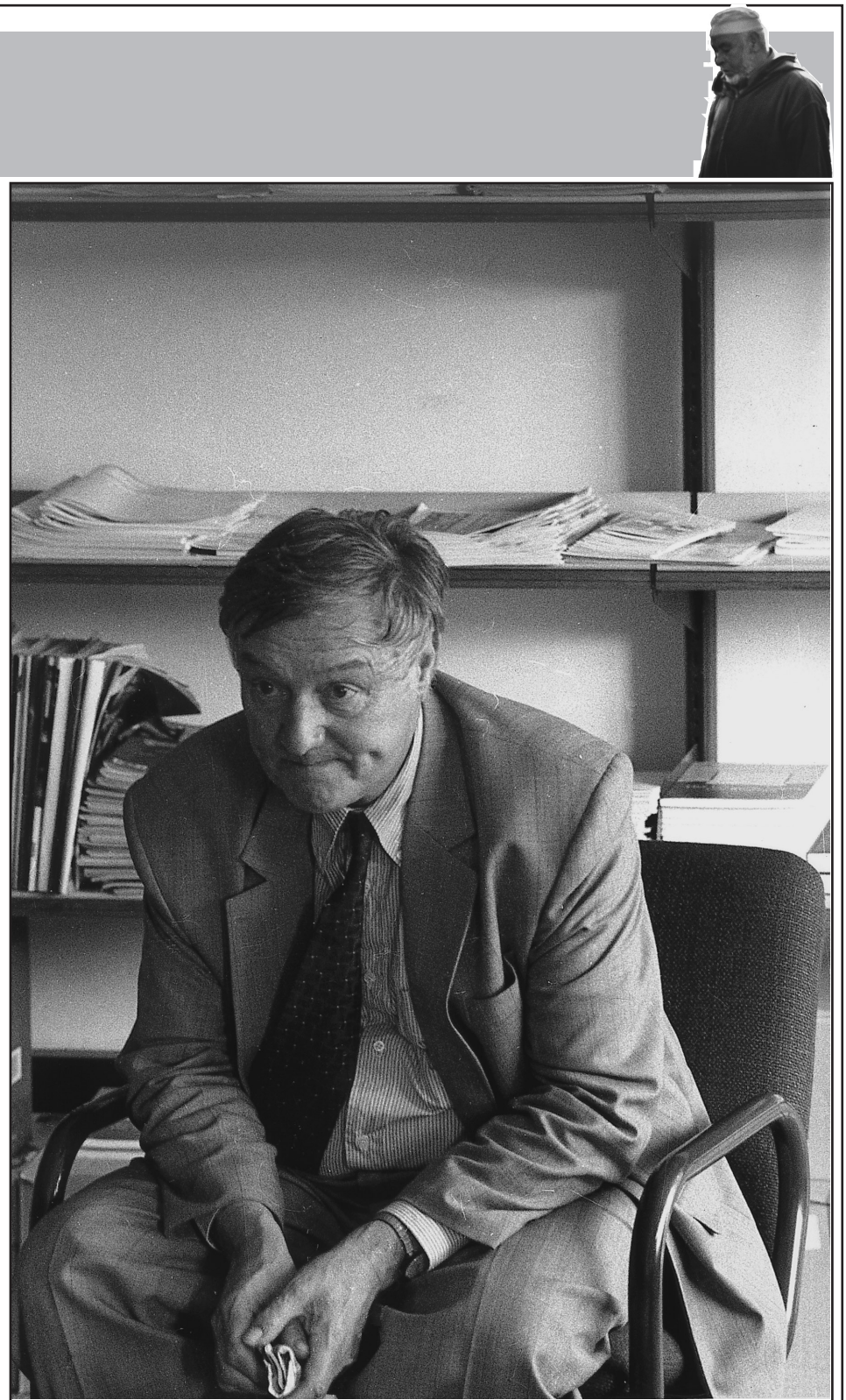
Vermeulen: «Dat valt goed mee, de kans bestaat zelfs dat de Verenigde Staten respect krijgen voor hun daad. Ik zal u een voorbeeld geven. Toen president Ronald Reagan Libië liet bombarderen in de jaren tachtig, vertoefde ik toevallig in Tunis. Daar hoorde ik de volgende mening vaak onder de Islamieten: "eigenlijk zijn we verplicht om deze bombardementen te veroordelen als een

Vermeulen: "Het Islamitisch verzet tegen het westen is een uiting van onmacht, een onvermogen om zich aan te passen aan de moderne wereld."

schandelijke daad, maar nu even onder ons: de Verenigde Staten hebben het toch maar gedurfd en Khadafi zwijgt nu wel". De gemiddelde Islamiet heeft echt wel respect voor iemand die iets durft.

Veto: *Wat gaan de gevolgen zijn van de recente gebeurtenissen? Bestaat er een mogelijkheid van een verenigd Islamitisch front?*

Kerremans: «Er zijn volgens mij twee belangrijke gevolgen. Het terrorisme zal volgens mij veel zwaarder gaan wegen op het Amerikaans buitenlands beleid. Ten tweede zal de samenwerking tussen de Verenigde Staten en Europa waarschijnlijk sterker wor-

den. Eventuele andere gevolgen kun je niet goed inschatten. Die andere gevolgen gaan zwaar afhangen wat er gebeurt in landen als Pakistan. Hoe zal Pakistan reageren wanneer er Amerikaanse grondtroepen worden ingezet tegen Afghanistan?»

Vermeulen: «De verschillen en de tegenstellingen binnen de islam zijn veel te groot. Ik acht het ontstaan van een verenigd Islamitisch front vrijwel onmogelijk. Er zijn hiervan genoeg voorbeelden in de praktijk. De Arabische Liga werkt niet, de Islamitische Conferentie werkt niet. Alle pogingen om een islamitisch front op te richten zullen mislukken. De moslims kenden in het verleden enkel maar een verbale eensgezindheid rond de Palestijnse kwestie. Die eensgezindheid is ondertussen echter ook al verleden tijd. De westerse wereld moet zich dus absoluut geen zorgen maken voor een verenigd islamitisch front.»

Veto: *Kunnen deze bombardementen evolueren naar een volledige grondoorlog?*

Kerremans: «Dit zal nooit doorevoluen naar een oorlog die de vergelijking met de Vietnamoorlog kan doorstaan. Maar als de VS bin Laden wil klissen, en dit is duidelijk toch de bedoeling, dan zullen ze hem moeten gaan halen. Volgens mij is de proberen de VS door deze bombardementen bin Laden tot fouten te dwingen. Mocht bin Laden dan een foutje teveel maken dan zullen de Amerikanen hem wel met een bliksemaktie oppakken. Maar ik verwacht dus geen tweede Vietnam.»

Veto: *Welke rol kan Europa spelen in dit konflikt?*

Kerremans: «Europa is niet de lokomotief van het gebeuren. Europa volgt de Verenigde Staten. Dat is ook logisch aangezien de aanslagen niet gepleegd zijn in Europa. De

Navo speelt mee maar de Verenigde Staten behouden zonder twijfel volledige autonomie over de operatie. De Europese Unie speelt hier in de recente gebeurtenissen totaal geen grote rol. Voor het ogenblik is het vooral een zaak waarin de grote lidstaten zoals het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Duitsland zich moeten.»

Veto: *Wat betekenen nu deze aanslagen en de hele hetze daarrond? Hoe zal men bijvoorbeeld binnen vijftig jaar terugkijken op deze gebeurtenissen?*

Vermeulen: «Ik vind dat we moeten opletten met grote woorden te gebruiken, woorden als mijlpalen enzovoort. Maar deze aanslagen moet men toch niet onderschatten. Het is volgens mij goed mogelijk dat men in de toekomst zal zeggen dat het derde millennium met deze aanslagen begonnen is. Hier is duidelijk iets gebeurd dat nog nooit eerder gebeurde. De term *historische gebeurtenis* is hier zeker niet misplaatst.»

Kerremans: «Ik wil hierop twee antwoorden geven. Een antwoord in de ruimere context van de feiten en mijn persoonlijke mening. Of 11 september zal gezien worden als een mijlpaal zal afhangen van de toekomst. Als er nog aanslagen van dezelfde aard worden gepleegd, zal 11 september inderdaad de geschiedenis in gaan als een mijlpaal. Deze aanslagen maken mij persoonlijk onvoorstelbaar triestig. Het is gewoon intriest wat daar gebeurd is. De aanslagen, de doden die gevallen zijn en nog zullen vallen met die bombardementen: het is allemaal zo zinloos. Ik vind dat het gebruik van geweld een totaal verkeerde keuze is in alle gevallen.»

Vermeulen: «Laat ons hopen dat met de eventuele volgende aanslagen er geen nucleaire, chemische of biologische wapens worden gebruikt en dat het zich gewoon beperkt tot simpele ontploffingen.»

**Kristof D'Exelle
Els Silvrants**

DE ISLAMWERELD ONDER VUUR

AANVAL OP AMERIKA/AFGHANISTAN: STANDPUNT LOKO-SOCIALE RAAD

Geen geweld maar structurele oplossingen

Op haar Algemene Vergadering van 12 oktober heeft Sociale Raad, een geleding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie, een standpunt ingenomen over het conflict tussen de Verenigde Staten en Afghanistan. Hieronder vindt u de integrale tekst.

De gebeurtenissen van 11 september hebben bij iedereen verontwaardiging ontlokt en kunnen enkel afgekeurd worden. De daders van dergelijke terreurdaden dienen dan ook gezocht en berecht te worden. Het moedwillig treffen van duizenden onschuldige burgerslachtoffers kan nooit gerechtvaardigd worden.

Maar wat geldt voor de Amerikaanse burgerslachtoffers moet ook gelden voor de Afghaanse. Immers, bij een militair offensief op dergelijke schaal treft men onvermijdelijk ook onschuldige burgers. We vragen ons dan ook af of de huidige grootschalige oorlogsvoering wel het meest passende antwoord is op de gebeurtenissen van 11 september. De ervaringen met de bombardementen van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (Nato) in de Balkan wijzen uit dat ondanks de spitsstechnologie in de wapenindustrie ook precisiebombardementen niet onfeilbaar zijn. Bovendien wordt deze spitsstechnologie niet in eerste instantie om humanitaire overwegingen ontwikkeld maar wel om markteconomische.

Militaire conflicten hebben ook als

neveneffect vluchtelingenstromen uit te lokken, massale migraties die extra spanningen creëren. De vraag is of al deze menselijke ellende opweegt tegen de specifieke doelen van de militaire operatie. Bovendien wakkeren vergeldingsakties de haat meestal aan in plaats van er een einde aan te stellen. Kampagnes als deze zijn in die zin vaak een 'self-fulfilling prophecy'. Zij genereren een spiraal van geweld. Het risico bestaat dat de huidige situatie op militair vlak eskaleert. Verder is het heel waarschijnlijk dat de Verenigde Staten het recente voorval zullen gebruiken om de militaire middelen te verhogen ten koste van het budget voor sociale zekerheid, onderwijs enzovoort. Ook Europa dreigt zich te laten meeslepen in de oorlogsretoriek.

In plaats van de weg van het militaire conflict wensen wij sterk de nadruk op conflictpreventie te leggen. Problemen dienen politiek aangepakt te worden. Overal ter wereld wordt aangevoeld en aangeklaagd dat de politiek haar impact op de internationale ontwikkelingen verloren heeft. Het juiste antwoord op de gebeurtenissen van 11 september is de internationale organisaties verder uit te bouwen en wel zo dat democratische waarden er prevaleren. Overleg en bemiddeling tussen staten en andere belanghebbende partijen spelen hierbij een belangrijke rol. Daarbij kunnen internationale organen zoals de Verenigde Naties (VN) en de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) een belangrijke rol spelen. Ook de Europese Unie moet

haar verantwoordelijkheid opnemen op het gebied van veiligheid. Echter, door zich zomaar in te schrijven in het oorlogsdiscours van een militair machtsblok dreigt Europa haar bemiddelingsfunctie te verliezen. Het wordt tijd dat Europa zelfstandig positie durft in te nemen. Zo bijvoorbeeld lijkt een eigen interventieleger niet de geïkete oplossing om daadwerkelijk te investeren in vrede.

Problemen dienen aangepakt te worden vooraleer ze ontaarden in geweld en een (militaire) interventie onvermijdelijk wordt. Hier is een belangrijke taak weggelegd voor de overheid. Om te vermijden dat de groei-imperatie van de wapenindustrie conflicten genereren zou de overheid haar greep op deze sector moeten versterken. Als de Europese overheid haar vredestaak echt ter harte neemt dan moet ze de wapenindustrie en -handel trachten te reduceren.

Nog een aktor die een vaak onderschatte rol speelt bij oorlogsvoering zijn de media. De media bepalen in grote mate de beeldvorming van de publieke opinie. Het zijn de media die een gewapend conflict kunnen afschilderen als gerechtvaardigd. Het zijn de media die oorlog kunnen verkopen als 'humanitaire' interventies. Vanuit ons waardenpatroon is het niet onbegrijpelijk dat het vrouwonvriendelijk totalitair Taliban-regime in vraag gesteld wordt. Maar als de VS dit als ekskuus of verzachtende omstandigheid aanhaalt voor hun militaire ingrijpen, vergeten ze blijkbaar dat deze fundamenta-

listische, paramilitaire groepering in het verleden hun militaire steun genoot.

Bij dit alles mogen we niet vergeten dat veel conflicten en misschien ook de symbolische aanslagen van 11 september op het politieke, economische en militaire hart van Amerika hun voedingsbodem vinden in ruimere problemen. Heel wat politieke aanslagen worden immers te gemakkelijk gedepolitiseerd en gekriminaliseerd tot terrorisme en 'hooliganisme'. Men vernauwt de oorzaak tot een kleine probleemgroep en men verliest daarbij maar al te vaak de ruimere wereldproblemen uit het oog. De nog steeds groeiende kloof tussen rijk en arm brengt grote aantallen mensen in uitzichtloze situaties. We kunnen niet ontkennen dat de beleidsmakers van de Westerse landen al dan niet direct medeverantwoordelijk zijn voor deze gang van zaken. Investeren in conflictpreventie en -beheersing, mensenrechten, sociale herverdeling, ecologische duurzaamheid, maatschappelijke integratie en humanitaire begeleiding van vluchtelingenstromen zijn van cruciaal belang bij het voorkomen van conflicten.

Wij willen met nadruk stellen dat men enkel aan veiligheid kan werken door de bron van conflicten op een structurele manier aan te pakken. Oorlogsvoering biedt slechts in zéér uitzonderlijke gevallen een antwoord en als er daadwerkelijk aan conflictpreventie werd gedaan dan zouden zelfs die uitzonderlijke gevallen onbestaand kunnen zijn.

LOKO-SPORTRAAD ORGANISEERT STUDENTENMARATON

Lopen tussen de heuveltjes van Heverlee

Menig weegschaal zal het de voorbije weken geweten hebben: het academiejaar is volop aan de gang. Op woensdag 17 oktober krijg je de kans je konditie terug wat bij te schaven op de jaarlijkse halve marathon van Loko-Sportraad.

Ooit liepen studenten de volledige afstand van 42,195 kilometer vanuit Antwerpen naar Leuven. Omdat daardoor enkel topsporters zich nog geroepen voelden, kozen de organisatoren ervoor om deze manifestatie te 'demokratiseren' en de afstanden in te korten. Op die manier kan een ruimer studentenpubliek worden aangesproken dat niet enkel beperkt is tot studenten uit de Fakulteit Lichamelijke Opvoeding en Kinesitherapie.

De studentenmaraton vormt immers een van de klassiekers van Sportraad, een geleding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko). Eind jaren tachtig was de studentenmaraton ook een belangrijk uithangbord voor heel de KU Leuven, met bijna drieduizend deelnemers op de jubileumeditie in 1987. Aangezien een organisatie van die omvang niet meer viel te bolwerken, koos men voor een iets kleinschaligere aanpak. Sportraad verwacht dit jaar zo'n zeshonderd deelnemers.

DRINKEN

Jarenlang was het de traditie dat de studentenmaraton doorheen het centrum van de stad kwam, maar gezien de drukke verkeerssituatie is zoiets tegenwoordig haast niet meer in te richten. Daarom wijkt de marathon nu uit naar de prachtige bossen

van Heverlee met haar glooiend landschap. De afstanden werden minutieus afgemeten en tientallen seingevers zorgen ervoor dat deelnemers niet verloren lopen. De parcoursbeschrijving vind je hiernaast. Onderweg zijn er ook een viertal bevoorradingsposten opgesteld.

Wie woensdagochtend plots denkt zich eventjes in te schrijven, moeten we toch waarschuwen. Zonder voorbereiding is zo'n halve marathon niet alleen zeer moeilijk, maar ook erg gevaarlijk. Gelukkig heeft Sportraad ook een aantal alternatieven. Zo kent de loopafstand van tien kilometer al een aantal jaren een groot succes. Ook kunnen deelnemers de halve marathon al stapend afleggen.

Ook hier is echter voorzichtigheid geboden. Hou tijdens het lopen je polsslag in het oog. In wedstrijden kun je je grenzen verkennen, maar het is niet de bedoeling ze te verleggen. Sport is immers niet altijd gezond. Voor en na de wedstrijd moet er kans zijn tot rust en recuperatie. Vergeet ook niet voldoende te eten — vooral koolhydraten zijn aangewezen — en te drinken.

MASSAGE

Toch is de halve marathon in de eerste plaats een gezellig en sportief evenement. Wat mag je verwachten? Alle deelnemers krijgen een t-shirt en een startpakket. Daarin zit een rugnummer, een aantal reflecterende strips en een drankbonnetje voor na de wedstrijd. De vestiaire is gratis. Achteraf krijgen alle deelnemers een getuigschrift en is er kans tot douchen. Wie dit wenst, kan zich ook onder handen laten nemen voor een ontspannende massage door de studen-

ten kine. De winnaars kunnen uiteraard ook rekenen op een aantal prijzen.

Tot slot nog een aantal praktische gegevens. Kom minstens een half uur voor de start naar de stand van de inschrijvingen, omdat er jaarlijks wel een aantal lopers zijn die nog hun rugnummer moeten komen halen terwijl de wedstrijd al bezig is. Om 16u beginnen de stappers voor de halve marathon al. Een uurtje later zetten de lopers van diezelfde afstand de achtereenvolgende in. Nog een half uur later vertrekt de bus naar de startplaats voor de tien kilometer, waar dan om 18u het startschot wordt gegeven. Het uur van aankomst is

natuurlijk onbekend, maar vorig jaar liep de winnaar van de halve marathon deze afstand op één uur en dertien minuten. Kom woensdag dus zeker je collega's aanmoedigen!

Thomas Leys

De voorinschrijvingen zijn afgesloten. Dagschrijvingen zijn enkel nog mogelijk woensdag vanaf 14u30 in het Gymnasium aan het Universitair Sportcentrum. Deelnameprijs bedraagt tweehonderd frank voor studenten. Voor verdere informatie kan je terecht bij Sportraad: 016/32.91.33 of sportraad@flok.kuleuven.ac.be

Debat: militaire interventie of diplomatie?

Niemand kan het nog ontkennen. Het is tegenwoordig niet prettig vertoeven in Afghanistan. Wat er nog overblijft van de Afghaanse infrastructuur na twintig jaar oorlog en burgeroorlog wordt sinds vorige week ook nog eens genadeloos plat gebombardeerd door piloten van de fiere legers van de Verenigde Staten en zijn bondgenoot, het Verenigd Koninkrijk.

Het spreekt voor zich dat niet iedereen tevreden is met de huidige gang van zaken in Afghanistan. Sociale Raad bijvoorbeeld, een geleding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) is een van die malkontenten. Sociale Raad zou Sociale Raad niet zijn als ze zomaar bij de pakken zouden gaan neerzitten. Zij organiseren dus een debat waarin militaire interventie en diplomatie tegen mekaar worden afgewogen. Deelnemers aan deze uitwisseling van ideeën zijn onder andere Ludo De Brabander (Forum voor vredesactie), Axel Aerden (Afghanistan-deskundige), Ernst Gülchr (Europees Parlement) en last but not least een woordvoerder van de Nato. Deze laatste persoon is echter onder voorbehoud.

(kd)

Debat: Militaire interventie of diplomatie. Donderdag 18 oktober vanaf 20.30 uur in de Grote Aula van het MTC

Komplexloos, kleurrijk, krachtig

7even jonge kunstenaars en zeven verschillende aspecten van relatievorming. *Turning Points* meet zichzelf geen grootse ambities aan. De tentoonstelling, die nog tot 1 december loopt in de Centrale Bibliotheek, schittert door haar complexeloosheid.

Met de neus op de feiten: een jongen en een meisje, letterlijk uit de kleren in *De Kus* van Frank Theys. Een projectie van de liefde zoals we die in de sprookjeswereld van Hollywood in veelvoud te zien krijgen? De beelden die Theys ten tonele voert zijn veelzijdig en voor interpretatie vatbaar. En zo moet het ook, want *Turning Points* wil een ontdekkingsstocht zijn, en geen grote waarheden verkondigen.

Dit jaar viert het centrum voor Relatievorming en Zwangerschapsproblemen (CRZ) haar tienjarig bestaan. Het CRZ is een studieceterium dat ook een forum vormt voor jongeren, gekonfronteerd met problematieken zoals abortus en ongewenste zwangerschap. Deze sensibiliserende component is meteen ook de drijfveer achter de keuze voor een tentoonstelling als verjaardagsgeschenk van het centrum. Artforum — een kunstplatform voor jongeren, werkzaam in het Leuvense — werd aangezocht en uiteindelijk zette Vera Cammaer zeven jonge kunstenaars aan het werk om met hun kunst jongeren op een speelse manier over relatievorming aan het denken te zetten.

MIKS

Cammaer, die overigens zelf kunstenaar is en een opleiding als fotografe genoot, werkt liefst een concept uit om vervolgens de kunstenaars zelf te laten bepalen hoe ze dit concept invulling wensen te geven. Cammaer:

“Het is zowiezo niet evident om een uitgebalanceerde thematentoonstelling te maken. Ik vind het dan ook veel waardevoller om een kontekst te schetsen en kunstenaars via discussies tot een eigen interpretatie te laten komen. Dat is natuurlijk een risico, het werk van Carla Vervoort bijvoorbeeld, heb ik pas twee weken voor de opening van *Turning Points* voor het eerst gezien.”

Het resultaat is een kleurrijke mix van nieuwe kunsttechnieken. Fotografie, video, projecties en installatiekunst passeren de revue. Ondanks het feit dat de tentoonstelling nauwelijks zeven kunstenaars telt, slaagt Cammaer erin om van *Turning Points* een volwaardige expositie te maken. Er is duidelijk veel denkwerk verricht bij het plaatsen van de kunstwerken, en dat maakt het geheel alvast homogener.

Het centrale gedeelte van de tentoonstelling is opgesteld in de expositiezaal op het gelijkvloers van de bibliotheek. Een video-projectie van de hand van Frank Theys eist meteen alle aandacht op. Theys flirt met de grenzen tussen kunst en wetenschap en dat is met *De Kus* niet anders. Een grommend achtergrondgeluid geeft de verduisterde zaal een bijna intimistisch sfeertje.

MOSSEL

Sun-Hee Beys levert voor *Turning Points* een intieme getuigenis van haar eigen zwangerschap af. Het resultaat is indrukwekkend. Aan de muur, een zelfportret in haast klinische kleuren. In een fotoalbum, een verhaal opgebouwd uit serene sfeerbeelden, direkt en eerlijk. De vier fototriptyken van Filip Dujardin hebben duidelijk een andere opzet. Dujardin zoekt treffende combinaties, speelt met symboliek, en laat de verbeelding aan het werk.

Ivo Toremans gebruikte de geboorte van zijn eigen kind als inspiratiebron voor

het laatste moderne werk dat de expositiezaal vult. Drie mossels, eentje met koord omwonden, eentje opengesloten en eentje simpelweg dicht. Het bewijs dat ongekomplieerdheid in de kunst een verdienste is, want Toremans geeft met dit werk via een toegankelijke allegorie een veelheid aan betekenislagen mee. Dat geldt trouwens ook voor het beeld dat Toremans in een kleine ruimte naast de grote zaal schetst.

OER

Vera Cammaer wilde absoluut een verwijzing naar de bibliotheek in de tentoonstelling verwerken. Het standaardwerk verloskunde uit 1798, dat in zijn originele versie in de Centrale Bibliotheek bewaard wordt, wierp zich op als de ideale link. Een geslaagde zet: de tekeningen uit het boek zijn verbluffend, en contrasteren sterk met de gevoelsmatige benaderingen van de kunstenaars.

De drie andere kunstenaars stellen tentoon in een andere ruimte in de bibliotheek. Malou Keunen bouwde haar installatie uit in de traphal tussen het gelijkvloers en de eerste verdieping. Carla Vervoort gebruikte de ruime galerij aan de inkom van de bibliotheek en Dirk Martens zocht de imposante centrale hal op de eerste verdieping op.

Carla Vervoort creëerde naar aanleiding van *Turning Points* een nieuwe installatie. Een ingenieuze combinatie van oersymbolen, krantenknipsels en spiegeltjes belicht het verschil tussen de seksen. Niet meteen het meest geslaagde kunstwerk van Vervoort, maar het resultaat is grappig en best genietbaar.

De maand gaan er in Genk een paar kutjes onder het mes. 'De populairste operatie is aamlipverkleining', zegt Jeff Hoeyberghs, plastisch chirurg in de Wellness Clinic in Uk. Maar genitale chirurgie is meer dan lipjes alleen: overtollige slurfjes huid over clitoris sneuvelen onder zijn mes, maagdevliezen kunnen hersteld worden en ina's verjongd. 'Meestal niet omdat er een medisch probleem is', zegt Hoeyberghs, 'maar om esthetische en seksuele redenen.' Hoelang is de weg naar een w kutje in Vlaanderen?

A nien willen langere penissen, vrouwen willen kleinere schaamlippen. 'De eerste Vlaamse vrouwen die hun kleine lippen te lang vonden, gingen vijf jaar geleden al onder de mes, toen ik nog stage liep als plastisch chirurg', zegt Hoeyberghs. 'Maar	rend dat ze naar de plastische chirurg stappen.' Maar doet het dan soms pijn bij seks of andere activiteiten? 'Sommigen zouden zo'n lange lip hebben dat ze bij het vrijen door de penis naar binnen wordt gedrukt, wat pijnlijk zou zijn. Maar zo'n klachten heb ik in mijn praktijk nog	lange schaamlippen, waren bij primitieve volkeren iets om trots op te zijn. Ik herinner me het verhaal van een antropoloog die beschrijft hoe de ruzie bij vrouwen soms
---	---	---

BRONSTIG VEULEN
fuift in STUK
do 18 okt

Resident dj's
and dj Igor (bx1)
and dj J (bx1)

E. Van Evenstraat 2D
Leuven
100 BF
21.00h

Els Silvrants
foto's Ellen Claes

Turning Points loopt nog tot en met 1 december in de Centrale Bibliotheek op het Ladeuzeplein. Van maandag tot vrijdag tussen 9u en 19u, zaterdag van 9u tot 12u. Toegang gratis. Info: 016/33.69.54

Kinderen voor volwassenen

Tijdens het laatste Kunsten-FESTIVALdesArts ging *üBUNG*, Josse De Pauw's nieuwste theaterproductie, in première. Ondertussen heeft dit stuk er al een uitgebreide tournee opzitten, en wist ze tijdens het jongste Vlaams-Nederlandse Teaterfestival de fel begeerde Teaterfestivalprijs, ter waarde van een miljoen frank, binnen te rijden.

Josse De Pauw en prijzen blijken de laatste tijd goed samen te gaan. Zo won hij onlangs nog de Seghers literatuurprijs voor *Werk*, een bundeling van notities en teaterteksten, en vorig jaar de Océ Podiumprijs voor onder andere *Weg* en *Larf*, zijn twee vorige theaterproducties. Gezien beide prijzen respectievelijk driehonderdduizend en een miljoen frank vertegenwoordigen, lijkt De Pauw aardig op weg een soort van meervoudige lottowinnaar te worden.

De Pauw is dan ook een veelzijdig kunstenaar die teater, film, muziek en literatuur combineert. Zijn laatste drie producties brachten meerdere van deze disciplines samen. *Weg* en *Larf* waren meesterlijke combinaties van tekst en muziek en *üBUNG*, dat deze week in Leuven te gast is, brengt film en teater op het podium.

FEESTJE

Van het verhaal van *üBUNG* moet je het niet echt hebben. De gebeurtenis is immers een feestje zoals we er als kind al allemaal één meegemaakt hebben (en waar we binnenkort vermoedelijk zelf aan zullen deelnemen): een stelletje bourgeois op een leuk dineetje dat ontaardt in een beschamend avondje. De gevolgen van alcohol en

onderhuidse spanningen laten immers nooit erg lang op zich wachten.

De sterkte van *üBUNG* schuilt in de manier waarop De Pauw dit uiterst banale gegeven heeft aangepakt: een stille zwartwitfilm waarvan de volwassen acteurs op het toneel gedubd worden door kinderen. Op deze manier creëert hij een bizar samenspel.

Op sommige momenten vraag je je af of die kinderen hun tekst wel begrijpen, terwijl je op andere momenten denkt: "En met die mond kussen ze straks hun moeder!"

Het is een eigenaardig zicht: kinderen die volwassenen brengen. Het wekt verwarring op, en wel op twee manieren. Wanneer volwassen met elkaar praten en zo zwaarwichtig mogelijk proberen te zijn, leveren die woorden, uitgesproken door een iel kinderstemmetje, de nodige hilariteit op. Op deze manier weet De Pauw de volwassen wereld aardig te relativiseren. Maar op andere momenten, zeker wanneer de voorstelling al aardig op weg is en de kindacteurs ook de gestes en mimiek van hun volwassen evenbeeld overnemen, is het een treurig

zicht. Want op dat moment zijn ze geen kinderen meer, maar volwassenen.

SAAI

Het is trouwens een voorstelling die evolueert terwijl je ernaar zit te kijken. Waar de acteurs eerst kind blijven in hun kleding, kleden ze zich tijdens het verloop van de voorstelling om in eksakt dezelfde tenue als hun personage. Op deze manier worden ze het jonge spiegelbeeld van de filmacteurs en lijkt het alsof ze zelfs steeds volwassener worden. Een onomkeerbaar proces dat zich in het echte leven ook afspeelt. Alleen gebeurt dit proces hopelijk niet te snel, zoals bij *üBUNG*.

Dat *üBung* geen jongerenteater is, bevestigen de acteurs, allen tussen de elf en veertien jaar oud, zelf. In een interview met De Standaard in augustus gaven ze allen volmondig toe dat het een saai film is over rijke volwassenen die dronken worden. En hier hebben ze gelijk in. Maar het samenspel van kinderen en volwassen maakt van *üBUNG* een heerlijk relativiserende en niet te missen voorstelling.

Joost De Wyngaert

üBUNG is te zien op dinsdag 16 en woensdag 17 oktober in de Brandweerkazerne, telkens om 20.30u. Tickets & info: 016/20.81.33 of ticket@stuc.kuleuven.ac.be

foto Phile Deprez

FNAC STUDENTS-ONLY

Optredens - Geschenken - Signeersessies

Ter gelegenheid van onze eerste verjaardag geven wij op

18 OKTOBER a.s.

speciale kortingen aan studenten *

* Op vertoon van een geldige studentenkaart (Hogeschool of Unief)

Fnac Leuven

***Vital Decosterstraat 7 & Bondgenotenlaan 32
3000 Leuven Tel: 016/75 12 11***

Verdwalen in jezelf

Voor het eerst wordt het werk van de Amerikaanse cultauteur Paul Auster op de planken gebracht in het Nederlandse taalgebied. Het idee komt van Braakland/ZheBilding, het jongste erkende theatergezelschap in Vlaanderen. Woensdag 17 oktober stellen zij *Schimmen* voor, het centrale gedeelte van de New York-trilogie van Auster. Een spannend maar beangstigend stuk over vervreemding, onzekerheid, twijfel en identiteitsverlies.

Stijn Devillé stelt voor het gesprek buiten te voeren. Het warme herfstzonnetje wenkt uitnodigend. Devillé, Adriaan Van Aken en Hein Mortier nemen elk een klapstoel en gaan er gemoedelijk bij zitten. Ivan Vrambout, de vierde speler, laat gelukkig niet lang op zich wachten. Met een aarzelende blik schuifelt hij wat onwennig naar ons toe. De andere spelers proesten het uit. Als ze een beetje bekomen zijn legt Stijn ons uit dat ze nu — fysisch althans — helemaal klaar zijn voor hun première.

Dan begint het ook ons te dagen: de vier lijken wel erg op elkaar: zwart haar en dezelfde zwarte snor. En dat blijkt geen toeval: nu de acteurs hun uiterlijk volledig op elkaar hebben afgestemd, zal de toeschouwer gemakkelijker begrijpen dat ze alle vier hetzelfde personage spelen. "Alleen de blauwe kontakten ontbreken nog," verklaart Stijn.

ZAKGELD

Braakland is een professioneel theatergezelschap dat bestaat uit jonge theatermakers die elkaar leerden kennen tijdens hun opleiding aan het Rits in Brussel. De artistieke drijfkracht achter het gezelschap is het koppel Stijn Devillé en Els Theunis. Hij schrijft de teksten, zij verzorgt de dramaturgie. Vorig jaar kende minister van Cultuur Anciaux (TG-ID21) Braakland/ZheBilding een structurele projectsubsidie toe, wat goed is voor jaarlijks vier en een half miljoen frank.

Hiermee week de minister af van de traditionele subsidiepolitiek waarbij enkel gezelschappen die het al gemaakt hadden, konden rekenen op financiële steun van de Vlaamse Gemeenschap. De adviescommissie was er dan ook van overtuigd dat Braakland/ZheBilding, dat toen nog maar net twee producties had gemaakt, uit de boot zou vallen. Volgens Anciaux hebben echter vooral jonge groepen recht op wat extra zakgeld. Zij moeten immers nog de kans krijgen om zich te bewijzen. Braakland ontving die financiële rugsteun met open armen. "Vier en een half miljoen is mooi meegenomen maar het blijft onvoldoende. Met dat geld kan je maar twee projecten per jaar financieren. Dat is te weinig. Zes miljoen is een minimum om de touwtjes aan elkaar te kunnen knopen," aldus Devillé.

Met zijn nieuwste productie *Schimmen* probeert Devillé de konditie van de mens van vandaag te ontmantelen. Volgens hem zitten wij vastgeroest aan onze identiteit, en hebben er totaal geen greep op. Onze persoonlijkheid is onze eeuwige metgezel en we kunnen ons niet van haar losmaken.

Schimmen is een vertaling van het tweede deel uit de New York-trilogie *Ghosts* van Paul Auster. Blauw is een alledaagse, gemiddelde doorsneeburger. Hij heeft een vriendin, een job en leidt een ordelijk, keurig en vooral eenvoudig leven. Op een dag ontmoet hij Wit, een vreemd personage dat hem de opdracht geeft Zwart te schaduwen. Zwart blijkt ook een eigenaardig, mysterieus personage te zijn. Wie is Zwart? Waarom lijkt hij zoveel op Blauw? Zijn Zwart en Wit één en dezelfde persoon? Bestaat Wit wel? Wat is de bedoeling van deze vreemde opdracht?

Blauw belandt in een eenzame wereld van wantrouwen, twijfel en onzekerheid. Hij voelt de grond onder zijn voeten

wegglijden. Steeds verder dwaalt hij af van zijn vroegere, vertrouwde en veilige bestaan. Alles is nu anders: zijn omgeving, hijzelf. Zelfs woorden en taal lijken vijandig. Alsof zij mee in een complot zitten dat erin bestaat hem helemaal van de wereld af te sluiten. In het begin van het stuk zijn zijn woorden voor Blauw nog transparant maar dat verandert al gauw. Een beetje verder moet Blauw inderdaad toegeven dat "gebeurtenissen niet de ware gebeurtenissen zijn. Woorden kunnen de dingen die ze proberen weer te geven sluieren".

FAZE

Met *Schimmen* beent Paul Auster zijn favoriete, eksistentiële thema's tot de essentie uit: identiteitscrisis, vervreemding, het overschrijden van grenzen en de onvermijdelijke angst die hiermee gepaard gaat. Het verhaal speelt zich niet voor niets af in New York. Grootsteden zijn immers het ideale decor voor een verhaal over identiteitsverlies. Het lijkt er of de unieke persoonlijkheid plots verdwijnt in het niets, naast die andere duizenden persoonlijkheden. Je voelt je identiteit vervagen. Je wordt een schim.

Braakland koos voor een originele aan-

pak. Door niet elke speler een ander personage te laten spelen, maar door gezamenlijk in de huid van hetzelfde personage te kruipen, slagen zij erin de innerlijke verwarring en twijfel van Blauw over te brengen op het publiek. Elke speler probeert een afzonderlijke faze in de mentale omwenteling van Blauw te vertegenwoordigen, al is dat niet altijd even duidelijk. Als toeschouwer laat je je al vlug meeslepen door het verhaal en snak je naar een antwoord op alle vragen. De acteurs geloven oprecht wat ze zeggen en dat voel je ook. Hoewel het een ernstig thema is, proberen de acteurs het stuk soms lichter te maken door enkele mooie dramaturgische effecten of door af en toe gewoon zichzelf te blijven. Ook het taalgebruik, dat steeds kort, kernachtig en eenvoudig en toch steeds mooi blijft, zorgt

ervoor dat je als toeschouwer niet gemakkelijk afhaakt.

Schimmen is geen stuk waarbij spel, beweging en expressie centraal staan. Wie echter houdt van een rustig, intiem stuk met een zekere diepgang en symboliek, zal zeker kunnen genieten van Braakland's nieuwste creatie.

Anne-Catherine Fryns
Foto Ellen Claes

Schimmen speelt op 17, 18, 19 en 26 oktober om 20 uur in de Molens van Orsenhoven, Stapelhuisstraat 15 in Leuven. Info & tickets: 016/22.21.13.

LEMMENSSTUDENTEN IN DE VITRINE

“Eigenlijk hebben wij elke week eksamen”

Leuven is en blijft de studentenstad bij uitstek. Het merendeel van de Leuvense studenten zit aan de universiteit, maar ook de Leuvense hogescholen doen hun duit in het zakje. Groep T en de Katholieke Hogeschool Leuven zijn niet weg te denken uit het Leuvense straatbeeld. Het oude klooster op een bergje in Heverlee vlakbij Gasthuisberg, dat met de naam Lemmensinstituut door het leven gaat, is echter gehuld in mites.

De jongens en meisjes van het Lemmensinstituut ademen muziek. Muziek is hun hele leven. Uiteraard staat muziek centraal in hun studie. Een belangrijk deel van de opleiding bestaat uit individuele instrumentlessen. Naast de individuele begeleiding van hun instrument besteedt de opleiding tot meester in de muziek ook veel aandacht aan het samen musiceren. Tien weken per jaar staan de zogenaamde projectweken in het teken van het uitvoerend musiceren. Dit betekent bijvoorbeeld repetities met harmonieorkest en/of symfonisch orkest. Twee weken lang om negen uur 's morgens met een volledig orkest de finale van *Der Walkuren* inoefenen, de universiteitstudent kan er een puntje aan zuigen. Naast hun studie zijn Lemmensstudenten dan stevast ook nog met honderd en één andere muzikale projecten bezig.

Veel oefenen is dus de boodschap voor de Lemmensstudenten. Maar net als voor alle studenten volgt na inspanning ontspanning. De ontspanning nemen de studenten graag op de Oude Markt, alwaar eens duchtig *doorgegaan* kan worden. Een filmpje of konsert meepikken hoort er ook bij. Wat dat betreft zijn de Lemmensstudenten dus niet zo afwijkend van hun collega's aan de

universiteit.

Voor nog meer ontspanning na een hele dag doedelzak geoeft te hebben, staat de studentenkring Cluster in. Vorig jaar werd de kring opnieuw opgericht en opgenomen in de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko). Cluster staat garant voor de nodige dosis amusement, vergelijkbaar met de universiteitskringen. Een fuif van tijd tot tijd, een kantusje nu en dan, bij wijlen een cocktailavond... Voorts neemt Cluster deel aan grote evenementen zoals de InterFakultaire Bekers en het InterFakultair Songfestival.

Cluster organiseert elk jaar ook een aantal grotere uitstappen (althans zo beschrijven ze het zelf). Een keer samen gaan schaatsen en dat soort zaken. Maar ze gaan ook ieder jaar naar de Night of the Proms, voorafgegaan door een museumbezoek. Hoezo? Wel, de jongens en meisjes van Cluster krijgen geen subsidies van hun Sociale Voorzieningen indien ze een uitstap maken naar iets 'dat aanleunt bij de eigen studie', vandaar eerst een museumbezoekje. In het *afschrijven* van subsidies is Cluster dus al even inventief als de universiteitsbroertjes.

Het Lemmens heeft ook een stamkroeg, kafee Du Commerce aan de Tervuursepoort. Op regelmatige basis organiseert Cluster hier thema-avonden. Ook na een konsert op het Lemmens is de Commerce de *place to be*. Vaak springt de dirigent zelfs mee de kroeg in om een paar pintjes te betalen, en er zelf ook een paar achterover te slaan.

De Lemmensstudent wijkt dus niet veel af van zijn tegenhanger aan de universiteit. En ook wat betreft karakter blijken er gelijkenissen te zijn. De ietwat glazige blik in de ogen als we hen op zaterdagmiddag ontmoeten, verradt dat het ook bij hen

wel eens laat durft worden en dat het pintje te veel hen niet onbekend is. Een karaktertrek die we volgens de jongens van Cluster voornamelijk aantreffen bij de studenten slagwerk en de koperblazers. Oefening baart kunst, heet dat dan. "Wij zijn echt wel de varkens van 't Lemmens," vertrouwt één van de slagwerkers me toe.

Om de twee jaar trekt een groot deel van de Lemmenspopulatie op konsertreis. Een paar dagen in het buitenland gaan toeren, aanleiding tot het ontstaan van menig roemruchtig verhaal. Bijslapen in de bus, was ongeveer het enige wat we ervan konden opmaken, maar de brede grijnzen op de gezichten verraadden dat de Lemmensstudenten naast de konserten het er ook wel een beetje van nemen op de konsertreizen. Tot frustratie van de docent wellicht? "Die drinken ook wel eens een pintje," aldus Cluster.

De relatie tussen docenten en studenten op het Lemmens is zeker uniek te noemen. Na een nachtje stappen om half negen 's morgens individuele stemvorming krijgen, het lijkt ons niet alles. Belangrijk is een goede verstandhouding tussen studenten en docenten. Meestal loopt die relatie goed. Je kan het nu eenmaal niet maken om in een muziekopleiding alles te laten liggen tot het einde van het jaar. De Lemmensstudenten nemen hun opleiding serieus en werken dan ook regelmatig. Daardoor is de vooruitgang ook goed op te volgen. De individuele lessen stimuleren de student bovendien om regelmatig te werken. "Eigenlijk hebben wij elke week eksamen", besluiten de sympathieke mensen van Cluster, "en dan klagen ze aan de unief dat ze twee keer per jaar eksamens moeten afleggen."

Björn Mallants

- ✓ Nele is een lekker beest.
- ✓ Niveameisje ruikt ook lekker.
- ✓ Gezocht: akteur voor een toneelstuk dat bedoeld is voor anderstaligen (studenten Nederlands). Er zijn tien voorstellingen gepland in België in februari 2002, en vijf in de paasvakantie in Indonesië (!). Info op <http://get.to/fast-forward>. Neem snel contact op via fastvzw@hotmail.com of laat berichtje achter op 016/29 27.78.
- ✓ Ten gevolge van de klocantus binnenkort in de betere boekhandel: de bijbel, de sequel (waarin Jezus door zijn zoon verraden en van zijn troon verstoten wordt). Tekst van Johannes en Ward met tekeningen van Wouter en Lien.
- ✓ Tom DI, op wie moet ik nu roepen als ik voorbij uw voormalig balkon passeer?
- ✓ Waarom hebt gij mij in de steek gelaten? Uw klasgenootje.
- ✓ Mai dierest anita, ai ken houldli weejt tot onzen volgenden deejt. ik wacht vol spanning af! Dikke kus, Astrid.
- ✓ Dixit redsek: We gaan nu stoppen met seks, we doen wel verder via de mail.
- ✓ al-Dehyda will strike again.
- ✓ Chemika-fundamentalisten, wat doe je er mee?
- ✓ Noot aan het Pentagon: <http://aldehyda.netfirms.com>.
- ✓ De mannen zijn de beste redaktices.
- ✓ Zondagavond op Veto: een waardig alternatief voor Big Brother.
- ✓ Halen de Limburgers de finale?
- ✓ De goudvis maakt meer kans.
- ✓ Heeft miltvuur ook psychologische effecten?

- ✓ De beste mannen zijn redaktices.
- ✓ De kruiswoordraadsels nemen onrustwekkende proporties aan.
- ✓ Veto kondigt algemene staking aan op 31 november. Pensioenleeftijd op 25 nu!
- ✓ Verdorie, Bourgeois, saai kerel! Wij willen partijnamen die zich lenen tot woordspelingen en seksuele innuendo, geen Verdinaso-afleidingen!
- ✓ Veto rijt Stubru-format: was het nu halfelf, elf of halftwaalf. Dat Sora de deadlines op zondagavond legt.
- ✓ Voor de betere kultuurverslaggeving: www.goddeau.com.
- ✓ Nog beter: www.destandaard.be.
- ✓ Oplossing kruiswoordraadsel vorige week te bevragen bij Veto.

G-spot

Volgende fietsers werden aan de KHLeuven betrap op het plakken van de sticker "Blijf van mijn fiets af, ik heb hem nog nodig!" en winnen uit de prijzenkast: een jaar gratis huur van een Velo-fiets, fietsloten, Gopassen, abonnementen, fietsverlichting, fietsherstelkit. Met dank aan Fietsen Koen, NMBS, Velo, Roularta Media en Depo.

Maritza Bisschop, Serpil Oru, Heleen Vanderschot, Anneleen Wittebol, Annelien Jonckheere

Prijzen kunnen worden afgehaald — bij voorkeur per fiets — bij Depo, inkomhal Alma 2.

Veto
 's Meiersstraat 5
 3000 Leuven
 Tel 016/22 44 38
 Fax 016/22 01 03

Jaargang 28
Nummer 5
15 oktober 2001

Ver. uitg.: Tijn Vereenooghe
Redaktiesekretaris: Tijn Vereenooghe

Redactie: Kristof D'Exelle, Thomas Leys, Els Silvrants, Matthieu Van Steenkiste

Doka: Els Cools, Stijn Gevaert, David Loyen, Pieter van der Aa

Medewerkers: Hanna Deboes, Filip de Keukeleere, Joost Dewyngaert, Margo Foubert, An-Catherine Fryns, Bert Ingelaere, Kris Malefason Koen Neyens, Griet Plets, Nele Spaas

Lay-out en vormgeving: Katia Aerts, Peter Bulckens, Birgit Croux, Kristof D'Exelle, Hamid Douibi, Helene Tops Tijn Vanneste, Matthieu Van Steenkiste, Tijn Vereenooghe

Dtp: Katia Aerts, Peter Bulckens, Birgit Croux, Matthieu Van Steenkiste, Tijn Vereenooghe

Spelling: Matthieu Van Steenkiste, Tijn Vereenooghe

Eindredactie: Tijn Vereenooghe
Assistentie eindredactie: Kris Malefason

Internet-Veto:
<http://www.veto.student.kuleuven.ac.be>

e-mail: veto@veto.student.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit
 Alfaset Leuven (016/22.04.66)

Drukkerij: Kempenland (Herentals)

Oplage: 9000 exemplaren

ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnementen
 Studenten: 250fr/6,20 €; niet-studenten: 350fr/8,68 €; buitenland: 700fr/17,35 €; steun vanaf 1000fr/24,79 €; over te schrijven van rek. nr. 001-0959719-77

Redactievergadering
iedere vrijdagmiddag om 16.00 u

- MAANDAG**
 u **BEURS** Posterverkoop, in Doc's Bar.
 19.45 u **VERGADERING** Eerste stapjes, in ballon Hooverplein, org. &of.
- 20.00 u **DEBAT** Blauwe maandag met Hugo Coveliers (VLD), in Notredame, toeg. gratis, org. LVSU.
- 20.00 u **LEZING** 'Het Leuvense stadsarchief', in Stadsbibliotheek, toeg. 100, org. Koninklijke Leuvense Gidsenbond.
- DINSDAG**
 20.30 u **TEATER** 'Meneer, de zot & tkint' van Jan Decorte, in Vlam, toeg. 222/403, org. Cultureel Centrum + Stuk.
- 20.30 u **KONSERT** Pieter Wispelwey en Dejan Lazić, in MTC Grote Aula, toeg. 500, org. Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant.
- WOENSDAG**
 13.10 u **KONSERT** Laïs a capella, in Kadoc-kapel, toeg. gratis, org. Kultuurcoördinatie KU Leuven.
- 14.00 u **FILM** 'Les gieux au paradis', in Vlaams Filmmuseum, toeg. 25/50.
- 20.00 u **VERGADERING** Openingsvergadering met Jan Mertens, in Maria-Theresiastraat 73, toeg. gratis, org. JADE.
- 20.00 u **FILM** 'Les gieux au paradis', in Vlaams Filmmuseum, toeg. 25/50.
- 20.00 u **KONSERT** Riguelle & Hautekiet, in Minnepoort, toeg. 464, org. Cultureel Centrum.
- 20.30 u **KONSERT** Skeem, in stadspark, toeg. gratis, org. Stuk.
- 21.00 u **FUIF** Laïs, in Sporthal De Nayer, toeg. 300/350, org. Kultuurcoördinatie KU Leuven.
- DONDERDAG**
 20.00 u **TEATER** 'Vadria' door het Muziek Lod en Toneelgroep Ceremonia, in Stadschouwburg, toeg. 443, org. Cultureel Centrum.
- 20.00 u **KONSERT** Jean-Pierre Van Hees kwartet, in Lemmensinstituut.
- VRIJDAG**
 20.00 u **TEATER** De ingebeelde zieke, in

Minnepoort, org. Dijlehof.
 20.00 u **FILM** Fucking Amal, in buurt huis Casablanca, org. integratiedienst.

ZATERDAG
 20.00 u **TEATER** De ingebeelde zieke, in

Minnepoort, org. Dijlehof.
 23.00 u **FUIF** Lesbienne-fuif, in Rumba&Co, org. Labyrinth.

ZONDAG
 14.00 u **KONSERT** K3, in Stadschouwburg, toeg. 464/766, org. Vriendenkring 2000.

15.00 u **TEATER** De ingebeelde zieke, in

Minnepoort, org. Dijlehof.

MAANDAG
 19.45 u Zoektocht, in ballon Hooverplein, org. &of.

20.30 u **KONSERT** Leipziger Streichquartett & Andreas Staier, in MTC, org. Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant.

Alfa

- 08/10 Thema-avond 'jaren tachtig' met gratis vat, in Fak Letteren.
- 11/10 om 20.00 u: Film 'O Brother, Where Art Thou?', in MSI 00.20.

Apolloon

- 10/10 Openingskantus, in Waaiberg.

Bios

- 11/10 om 22.00 u: Fuif, in Lido.

Chemika

- 08/10 om 22.00 u: Kringavond, in Blokhut.
- 11/10 om 21.00 u: Openingskantus, in Bierstübe.
- 15/10 om 22.00 u: Kringavond, in Blokhut.

Ekonomika

- 09/10 Cocktailavond, in Dulci.
- 10/10 1e kan TEW-fuif, in Musicafé.

Eoos

- 09/10 Fuif, in Blauwe Kater.
- 10/10 Film, in MSI.

Germania

- 09/10 Streekbierenavond, in Fak Letteren.

• 10/10 Thema-avond, in Fak Letteren.

Industria

- 11/10 Doopkantus, in Waaiberg.

Katechetika

- 08/10 om 20.00 u: Werkgroep onderwijs, in MTC 00.12.
- 09/10 Fakbaravond, in den Artiëst.
- 15/10 Peter- en meteravond, in MTC.

LBK

- 08/10 Filmavond 'Fightclub', in Cuythoek.
- 09/10 Peter- en meteravond, in Cuythoek.
- 09/10 Peter- en meteravond.
- 10/10 Special-hommel-drink, in Cuythoek.

Medica

- 11/10 om 22.00 u: Mexikan Night, in Doc's Bar.

Medisoc

- 09/10 om 21.00 u: Cocktailavond, in Wink.

Pedagogische Kring

- 09/10 Mexican night, in L'Affaire.
- 09/10 om 20.00 u: Film 'The talented Mr Ripley', in PSI.
- 10/10 Peter- en meteravond + Woeps.
- 10/10 WOEPS-fuif, in Lido.

Politika

- 08/10 om 21.00 u: Kantus, in Pavlov.
- 09/10 om 18.30 u: Tappersvergadering, in Politika Kaffee.
- 10/10 Vietnam-avond met gratis vat, in Politika Kaffee.

Psychologische Kring

- 09/10 Openingskantus, in Pavlov.
- 09/10 om 22.00 u: Openingskantus, in Pavlov.

VRG

- 09/10 om 18.15 u: Opera: God's Liar in de Munt, in station.
- 10/10 om 21.00 u: Jaarpresidiumverkiezingen, in Nieuwe Valk.
- 10/10 om 21.00 u: Openingskantus, in Nieuwe Valk.

VTK

- 09/10 Openingskantus.
- 10/10 Jeneveravond, in 't Elixir.

Wina

- 08/10 Peter- en meteravond, in PAVO.
- 09/10 Openingsfuif, in Lido.
- 10/10 om 22.00 u: Wina-bar, in RC onder Alma 3.

Er gewoon zijn

Tweeduizend-en-één is het internationale jaar van de vrijwilliger. Overal ter wereld zetten mensen zich dagelijks onbaatzuchtig in voor anderen. Ook hier in Leuven zijn veel vrijwilligers aan de slag. Veto sprak met een medewerker en twee vrijwilligers van het Crisisopvangcentrum (KOC). Zij praten over wat het betekent om vrijwilliger te zijn en over de confrontatie met een andere wereld.

Elke persoon die dringend een oplossing zoekt voor een crisissituatie waarin hij of zij verzeild is geraakt, kan zich richten tot het KOC. Meestal is die persoon op zoek naar onderdak, en dit gaat vaak gepaard met materiële, relationele en psychosociale problemen. Het centrum biedt opvang aan volwassenen, al dan niet met hun kinderen. Personen met een akute psychiatrische of ernstige verslavingsproblematiek worden doorverwezen.

GASTEN

Een van de vaste medewerkers van het KOC is Annemie Van Hees. Zij geeft wat meer uitleg over de werking van het centrum.

Annemie Van Hees: «Het KOC zit samen met negen andere organisaties bij het Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW) te Leuven. Het CAW kan beroep doen op een honderdtal professionele medewerkers en op zo'n honderdvijftig vrijwilligers. Ook in ons centrum vormen de vijftiengintig vrijwilligers, naast de negen professionele welzijnswerkers, een belangrijke spil.»

«Om vrijwilliger te worden bij het centrum is absoluut geen specifiek diploma vereist. We verwachten alleen dat hij of zij over een portie gezond verstand beschikt, stevig in zijn schoenen staat en genoeg verantwoordelijkheidzin heeft om 's nachts alleen met de gasten aanwezig te zijn.»

Veto: *Hoe komen mensen die in de problemen raken bij het KOC terecht?*

Annemie: «Aanvragen door personen die een tijdelijke residentie wensen in het centrum, gebeuren vaak telefonisch. Het komt maar zelden voor dat iemand voor de deur staat en aanbelt, tenzij die persoon al eerder op het centrum verbleven heeft. Er zit ook absoluut geen regelmaat in de aanvragen, en die zijn bijvoorbeeld ook niet seizoensgebonden. De duur van de verblijven varieert van één dag tot drie weken.»

«Na een verkennend gesprek met die persoon besluiten wij samen of een opname in het KOC mogelijk en zinvol is. Doelstellingen en afspraken van een verblijf stellen we op in samenspraak met de cliënt.

We overlopen en ondertekenen de huisregels die het dagelijks leven in het huis structureren. De verblijfsduur bedraagt maximum drie weken waarbinnen het team probeert te zoeken naar haalbare en gepaste oplossingen. Tijdens het verblijf wordt elke inwoner individueel begeleid. Afhankelijk van zijn vraag komen er immers praktische, administratieve en psychosociale thema's aan bod. We verwachten ook een minimale deelname aan het groepsgebeuren: samen eten, koken en het opnemen van andere huishoudelijke taken. Het KOC beschikt over een gemeenschappelijke woonkamer, eetkamer, keuken en een kleine tuin. Er zijn negen kamers en er is plaats voor twaalf gasten.»

MEERWAARDE

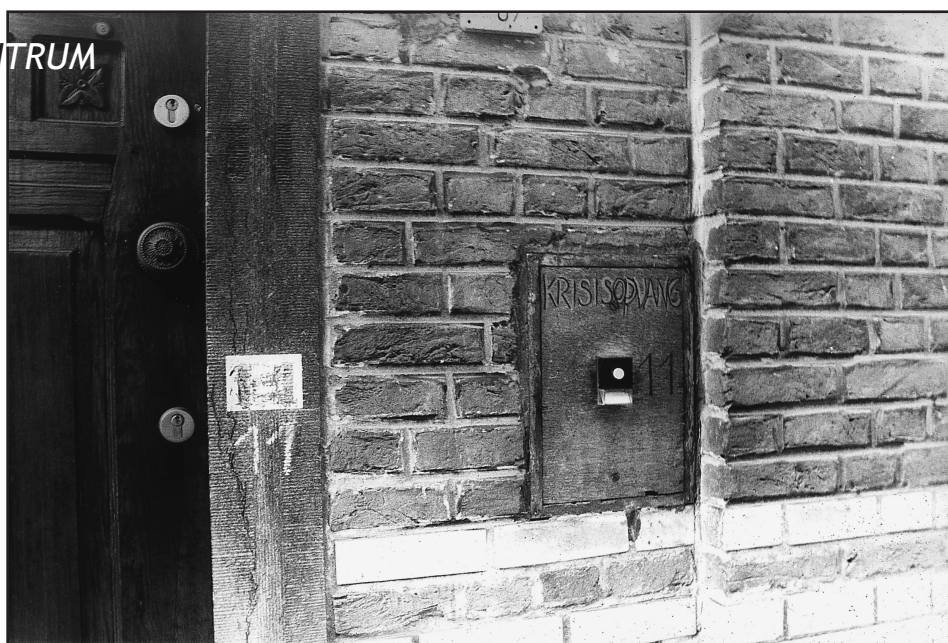
Veto: *Welke mensen dienen een aanvraag in bij het KOC?*

Annemie: «Het publiek dat een aanvraag doet, is vaak heel divers. Dat kunnen jongeren zijn met een instellingsverleden, iemand met een universitaire diploma die aan lager wal is geraakt, mensen met een drugsprobleem dat niet meer akuit is, personen met een justitieel verleden of een persoon uit een problematische gezinsituatie die nood heeft aan bezinning en er even tussenuit wil. Het publiek dat verblijft in het centrum vormt vaak een zeer goede weerspiegeling van de maatschappij. Daarom zijn we ook zeer flexibel met onze opnamevoorwaarden.»

Veto: *De vrijwilligers zijn een belangrijke spil in het centrum?*

Annemie: «Ja, onze vrijwilligers vormen zeker een meerwaarde. De vaste medewerkers zijn hier aanwezig van 8.30u tot 23u. Een vrijwilliger is elke dag aanwezig van 21u tot 's morgens. De eerste keren blijft er altijd een ancien inslapen bij de nieuwe vrijwilliger. Ze worden dus zeker niet voor de leeuwen gegooid. Na de derde keer volgt er een evaluatie over hoe ze het werken in het centrum ervaren. Onze vrijwilligers brengen vooral het dagdagelijkse leven binnen, zij verbreden de leefwereld van onze gasten. Belangrijk is vooral het gewoon aanwezig zijn, luisteren naar het verhaal van die persoon zonder daar een oordeel aan vast te koppelen. Het werk 's avonds kan ook inhouden dat men samen wat gitaar speelt, een kaartje legt of bijvoorbeeld een cake bakt. De personen die hier verblijven kunnen het enorm appreciëren dat iemand voor hen komt. Ze dragen onze vrijwilligers dan ook vaak op handen.»

Inge Van Camp (22) en Anne Rondas (27) zijn twee vrijwilligsters die werken bij het KOC. Inge is studente psychologie aan de KU Leuven en doet reeds twee jaar vrijwilligerswerk bij het centrum. Anne is pas begonnen als vrijwilligster. Beroepshalve is ze actief bij de Katholieke Arbeidersjeugd

(KAJ) en organiseert ze bezinnings- en vormingsactiviteiten voor jongeren uit het sekundair onderwijs.

Veto: *Wat sprak jullie aan om vrijwilligerswerk te doen in het KOC?*

Inge: «Twee kotgenoten waren net afgestudeerd als psychologen en merkten dat zij eigenlijk een tekort aan praktijkervaring hadden. Samen met hen ben ik op een avond naar een wervingsvergadering van het KOC gegaan. Mijn motivatie was vooral om ervaring op te doen in het kader van mijn studies, het was leuk om een aantal herkenningspunten of raakvlakken te ontdekken. Ook wilde ik wel eens iets doen buiten het studentenleven, meer mensen leren kennen maar dan op een andere manier.»

Anne: «Werken met jongeren is zeker heel boeiend, maar toch had ik ook de behoefte om wel eens in contact te komen met

andere personen of op een verschillende manier anderen te kunnen helpen. Na vijf jaar druk werken, waarbij ik soms vier vergaderingen per avond had, heb ik nu opnieuw meer vrije tijd. Het is dus ook een manier om af te kicken van het vele werken.»

Veto: *Anne, wat verwacht jij als beginner van het vrijwilligerswerk hier op het KOC?*

Anne: «Soms weten we wel dat er mensen in bepaalde situaties leven in onze maatschappij, maar we kennen het niet. Als 'mens' vond ik het nodig om ook wel eens andere dingen te zien. De eerste keer toen iemand zijn verhaal zat te doen, dacht ik wel "Amai, oh shit man". Vooral omdat die persoon voor me toch ook wel een heel normale mens was zoals jij en ik, maar toch ook met een heel verschillende achtergrond. Even ondergedompeld worden in een andere wereld is enorm verrijkend voor mezelf en voor mijn dagdagelijks bestaan.»

Veto: *Inge, hoe komt het dat jij dit na twee jaar blijft doen?*

Inge: «Mijn eerste jaar hier werken, was zeker niet gemakkelijk. De confrontatie met mensen die 'niet alledaags' zijn, deed me in het begin wat schrikken. Ik maakte kennis met mensen die ik toch niet elke dag rond mij zag. De eerste keer was ik vooral heel zenuwachtig. Nooit heb ik hier schrik gehad, het was vooral nodig een mentale switch te maken voor de toch wel grote verantwoordelijkheid. Ik was gewoon om veel met studenten om te gaan, waarmee ik veel gemeenschappelijk heb en dezelfde interesses deel. Aanvankelijk was het een uitdaging om onderwerpen te vinden waarover ik met de mensen in het centrum kon praten. Ook merk ik dat de vrijwilligers hier heel vaak als uitlaatklep dienen, waarbij de bewoners even hun frustraties kunnen uiten. Iemand die er uit vrije wil is voor hen,

is neutraler en handelt vanuit een totaal andere setting.»

«Wel is het een grote geruststelling dat wij als vrijwilliger nooit de eindverantwoordelijkheid dragen. Tijdens de nacht is er altijd een vaste medewerker met permanente die telefonisch bereikbaar is. Als er iets gebeurt, kunnen wij ook maar enkel 'ons best doen'. De vaste medewerkers zullen ons nooit veroordelen of zeggen dat we een fout gemaakt hebben. Wel vertellen ze ons hoe we het eventueel anders kunnen doen. Het besef dat er steeds iemand aanwezig is om op terug te vallen is een enorme ruggensteun. Door hier meer ervaring op te doen, word ik ook wel steeds zekerder

van mezelf hoe ik moet handelen. Ik kom hier gemiddeld twee nachten per maand. Dat is niet zo veel, maar wel belangrijk om gemotiveerd te blijven. Werken met deze mensen maakt een verbreding van mezelf mogelijk en doet me nadenken over mezelf. Voor een goed doel bezig zijn en iemand helpen doet zeker deugd!»

TEAM

Veto: *Gaan jullie soms totaal ondersteboven naar huis?*

Inge: «Het gebeurt wel eens dat ik verschiet. Door te praten met die persoon begin ik de diepere betekenis en inhoud van zijn of haar situatie te begrijpen. Zo had ik eens tot vier uur 's nachts een innemend gesprek met een meisje dat even oud was als ik, maar toch was het net alsof we in een totaal andere wereld leefden. Ik vind dat sommige studenten kijken met oogkleppen op. Studenten leven meestal in een wereldje met geld en veel mogelijkheden, ze staan niet stil bij de kansen die ze krijgen van hun ouders. Het is belangrijk dat ze deze kansen niet verspillen. Dat meisje was zeker heel intelligent, maar had gewoon nooit die mogelijkheden gekregen die voor ons vaak zo evident lijken. Daarbij voel ik mij soms wel machteloos, omdat ik niets concreet kan doen. Dat mag ik ook niet van mezelf verwachten. Maar aan de andere kant weet ik ook dat er opvang mogelijk is en met een beetje moeite kan er veel voor deze mensen gedaan worden. Hier leerde ik hoeveel mensen zich inzetten voor personen die in problemen raken.»

Veto: *Is er tenslotte nog iets dat jullie kwijtwillen?*

Inge: «Jazeker. De vaste medewerkers zijn voor ons zeer open, vriendelijk en staan steeds klaar met een warme ontvangst. Als vrijwilligers voelen we ons nooit alleen. Wij zijn steeds deel van een team!»

Kris Malefason
foto's David Loyen

Het KOC zoekt nog steeds vrijwilligers en zeker ook studenten. Woensdag 17 oktober is er een informatieavond over de werking en een voorstelling van het centrum. Deze vindt plaats in de gebouwen van het CAW in de Lepelstraat 9 te Leuven en start om 20.30u. Voor meer informatie: 016/20.11.13

